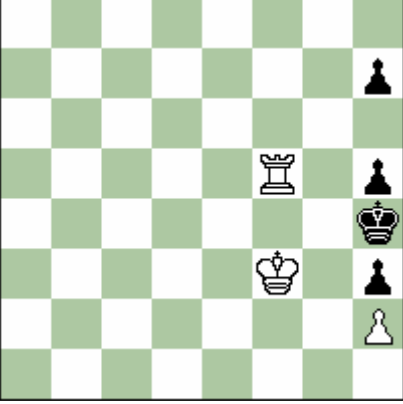
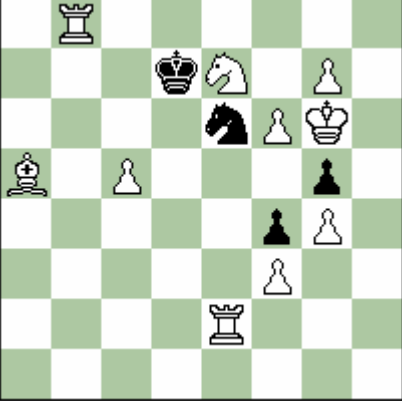
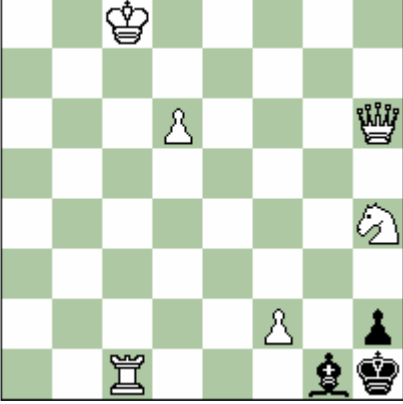

Šachmatų kompozicijos pradžia Lietuvoje. Mečislovas Rimkus

Šachmatų kompozicija – šachmatų kūrybos dalis, evoliucionavusi iš praktinio žaidimo. Tai nepavykusių partijoje kombinacijų įgyvendinimas šachmatų lentoje bei tik kompozicijai būdingų idėjų kūryba, laikantis šachmatų žaidimo taisyklių. Bėgant laikui, susiformavo kelios kompozicijos kryptys, kurios gyvuoja bei vystosi ir dabar. Pirmoji kryptis – tradicinė kompozicija, kuri remiasi galiojančiomis šachmatų žaidimo taisyklėmis. Antroji – su netradicinėmis užduotimis, – matas savam karaliui (atvirkštinis matas) ir sutartinis matas. Pirmu atveju baltieji priverčia juoduosius užmatuoti baltųjų karalių, antruoju – baltieji matuoja juodųjų karalių, padedant patiems juodiesiems. Trečioji kryptis – pasakiškoji kompozicija, kurioje kūrėjas gali pasirinkti bet kokias žaidimo taisykles ir idėjas. Šiuo metu jau priskaičiuojama virš tūkstančio įvairių šios kompozicijos rūšių. Šiuo metu pirmosios dvi kryptys susiliejo į vieną, ortodoksinę kompoziciją, tiek dėl savo populiarumo, tiek ir dėl bendrų šachmatų žaidimo taisyklių laikymosi.

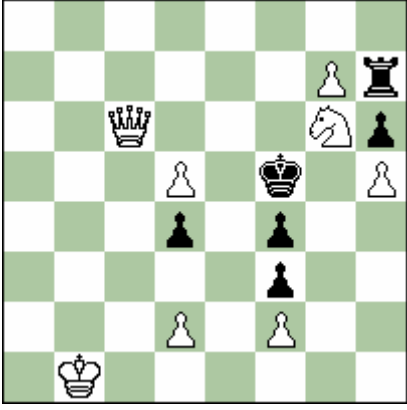
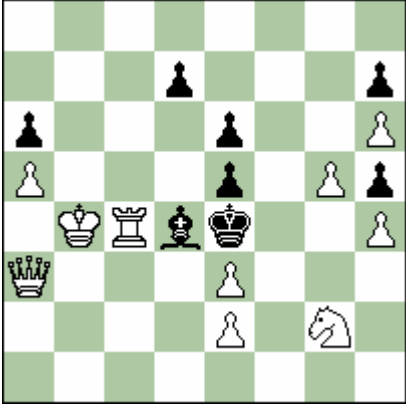
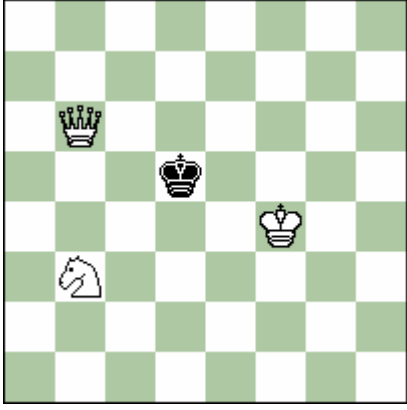
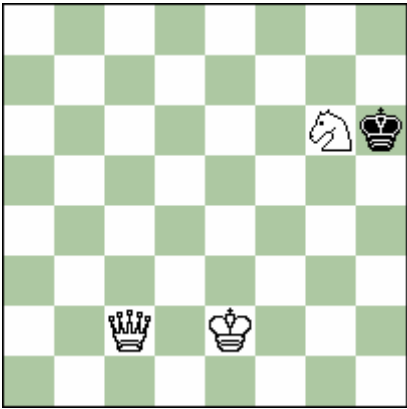
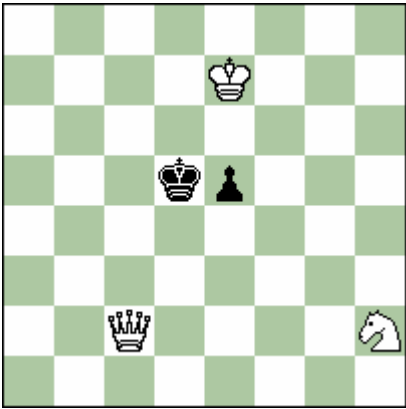
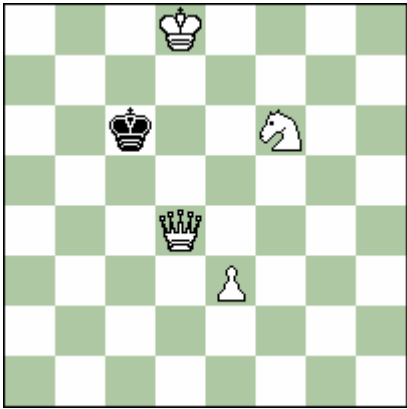
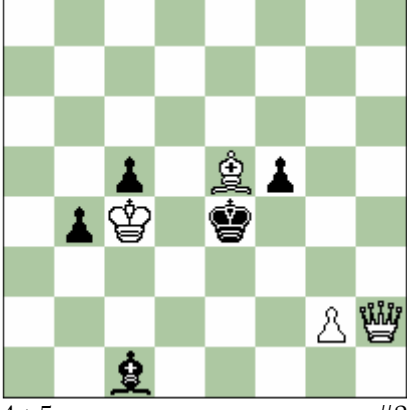
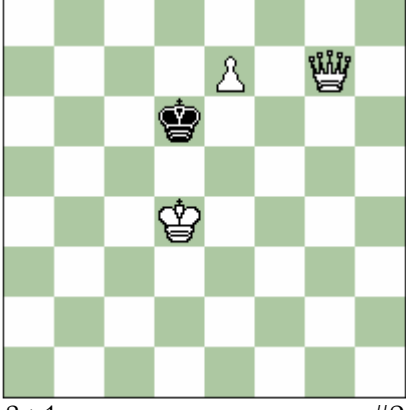
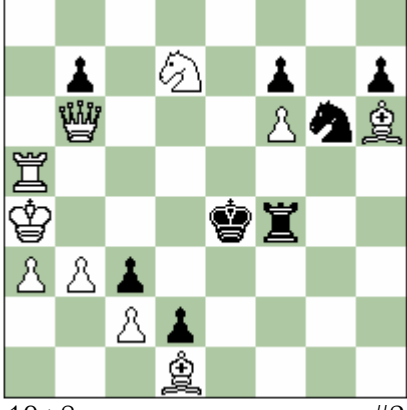
Šachmatų kompozicija – neatskiriama šachmatų žaidimo palydovė. Pirmosios sąvistosios dirbtinės pozicijos atsirado dar žiloje senovėje, kaip šachmatų žaidimo iliustracija. Nors Lietuvoje archeologinių kasinėjimų metu yra rasta ir šachmatų figūrų, pats žaidimas išpopuliarėjo tik XX amžiuje, atkūrus Lietuvos valstybę. Todėl ir pirmieji Lietuvos kompozitorių kūriniai atsirado kai pradėjo gyvuoti nepriklausomos Lietuvos spauda. Spauda ir paštas – du svarbiausi veiksniai, lėmę kompozicijos vystimąsi.

Šiuo metu, ištobulėjusios technologijos leidžia, neišeinant iš namų, tyrinėti mūsų paveldą, galime dalinai pataisyti tas klaidas ar netikslumus apie kompozicijos pradmenis Lietuvoje, atsiradusius ruošiant medžiagą A. Vilkausko knygai „Šachmatų kompozicija Lietuvoje“ („Vaga“, 2009). Atrodo, neginčijama, kad pirmieji uždaviniai Lietuvos spaudoje pasirodė 1921 metais. Yra gerai žinomas uždavinys – 1 pozicija. Tačiau leidinio pavadinimas nėra visiškai aiškus. Tokio pavadinimo laikraštis kaip „Laisvoji Lietuva“ nei 1921 nei vėlesniais metais Lietuvoje leidžiamas nebuvo. Tačiau archyvai rodo, kad Kaune 1921–1922 metais buvo leidžiamas rusų kalba laikraštis „Вольная Литва“, kurio pažodinis vertimas atitiktų aukščiau minėtąjį. Kad šiame leidinyje buvo spausdinami uždaviniai rodo ir uždavinys, aptiktas leidinyje „Jidiše Štime“ (Žydų balsas) – 2 pozicija.

1. Z. Kolodnas Laisvoji Lietuva (= Volnaja Litva) 1921	2. S. Griliches Volnaja Litva (= Laisvoji Lietuva) 1921	3. Z. Kolodnas Aidas (= Эхо) 1927
		
3+4 #5	10+4 #2	6+3 #3

Šiuo atveju turime aiškią rusiško pavadinimo rašybą lietuviškai. Tą patį galima būtų pasakyti apie leidinį „Aidas“ (3 pozicija). 1927 metais tokio leidinio nebuvo, bet buvo analogiškas leidinys rusų kalba „Эхо“. Ta pati istorija su 25 uždaviniais. V. Mikėno vadovėlyje nurodytas šaltinis „Ž. balsas“ (Žydų balsas – Jidiše štime)! Kadangi čia minėtų rusiškų leidinių rasti nepavyko, sunku teigti, kad šie trys uždaviniai buvo vieninteliai kompozitorių kūriniai toje spaudoje. Taip pat neaišku, kuris iš pirmųjų dviejų uždavinių pasirodė anksčiau? Tuo pačiu, – kam priklauso šachmatų kompozicijos pradininko laurai? Apie 1922–1925 metais skelbtus uždavinius neturime jokių žinių. 1926 metais Kauno šachmatininkų draugija prisijungė prie „Sporto“ leidinio, kuris nuo 1923 m. buvo oficialus daugelio Lietuvoje susikūrusių sporto organizacijų spaudos organas. Tais metais čia pasirodė keturi tų pačių autorių kūriniai. Be to dvi Z. Kolodno miniatiūras randame vokiečių laikraštyje „Deutsche

Schachzeitung“. 1927 metais Lietuvos spaudoje randame be minėtos trečios pozicijos tik vieną uždavinį „Sporte“. Užtat Z. Kolodnas spausdina užsienyje 14 uždavinių (iš jų 12 miniatiūros), o vienas dviejimis atžymimas 1-2 prizų ir po daugelio metų patenka į FIDE uždavinių rinktinę – FIDE albumą.

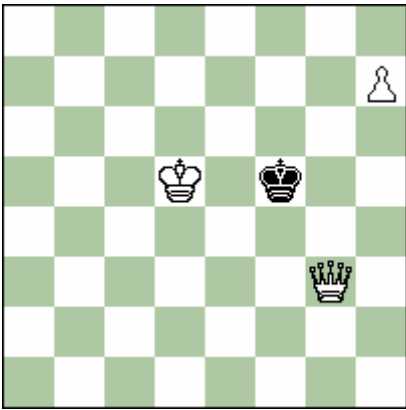
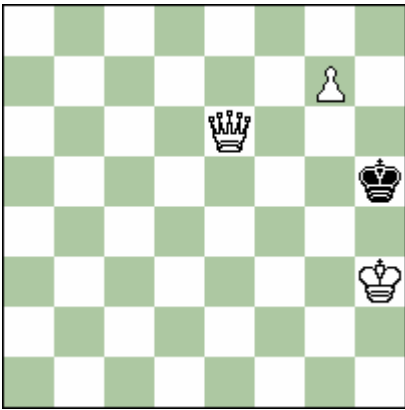
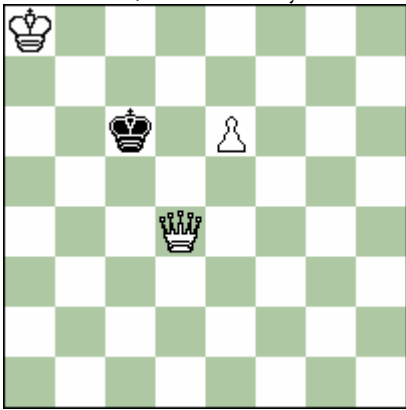
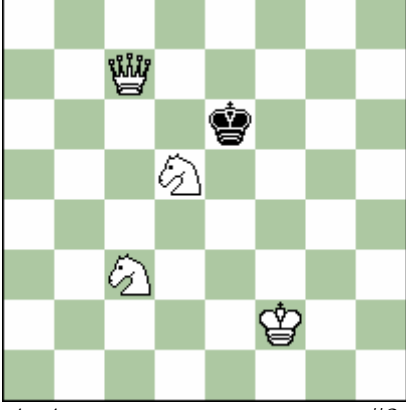
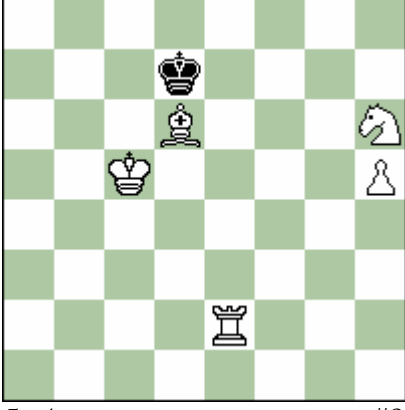
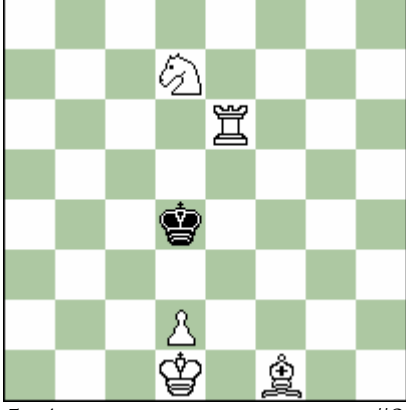
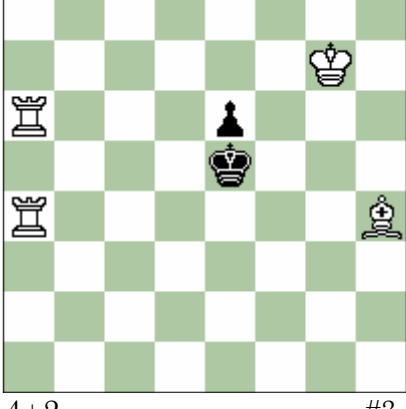
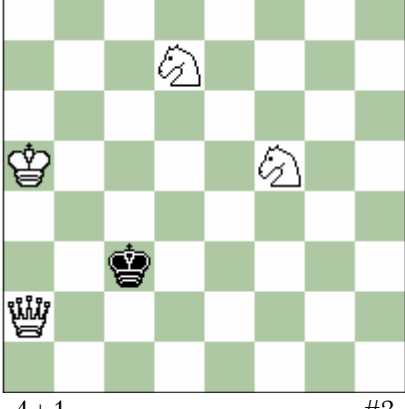
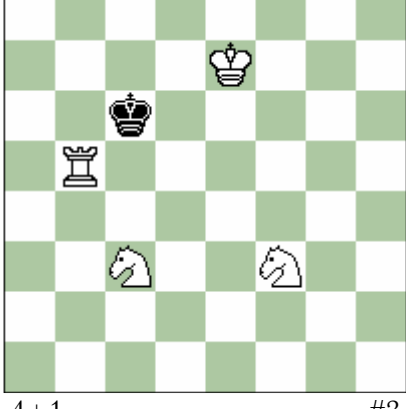
<p>4. S. Griliches „Sportas“ 1926-02</p> <p>8+6 #3</p>	<p>5. S. Griliches „Sportas“ 1926-03</p> <p>10+8 #3</p>	<p>6. Z. Kolodnas* „Sportas“ 1926-04</p> <p>3+1 #3</p>
<p>7. Z. Kolodnas* „Sportas“ 1926-04</p> <p>3+1 #3</p>	<p>8. Z. Kolodnas „Deutsche Schachzeitung“ 1926</p> <p>3+2 #3</p>	<p>9. Z. Kolodnas* „Deutsche Schachzeitung“ 1926</p> <p>4+1 #3</p>
<p>10. D. Žilevičius* „Sportas“ 1927-03/04**</p> <p>4+5 #3</p>	<p>11. Z. Kolodnas „Neue Leipziger Zeitung“ 1927</p> <p>3+1 #2</p>	<p>12. Z. Kolodnas „L`Echiquier de Paris“, 1927, 1-2 pr.</p> <p>10+8 #2</p>

* yra pirmtakų.(žr. spr.);

** - mėnuo;

Apžvelgus šiuos pirmuosius uždavinius, stebina toks pradedančiojo kompozitoriaus kokybinis šuolis. Galima būtų teigti, kad šis procesas neapsiejo be kažkieno pagalbos. O šią pagalbą būsimam advokatui galėjo suteikti tuo metu gal tik S. Griliches, kurio čia pateiktos kompozicijos rodo jį buvus

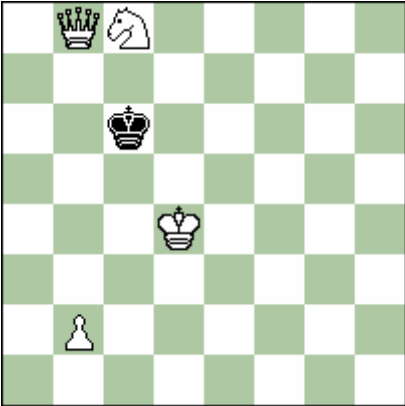
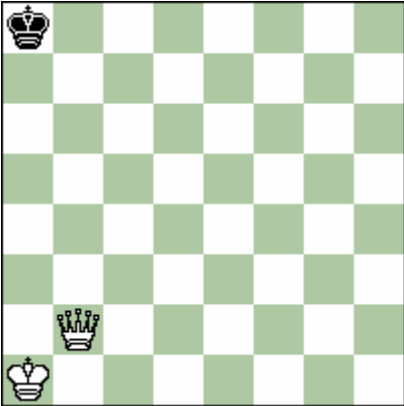
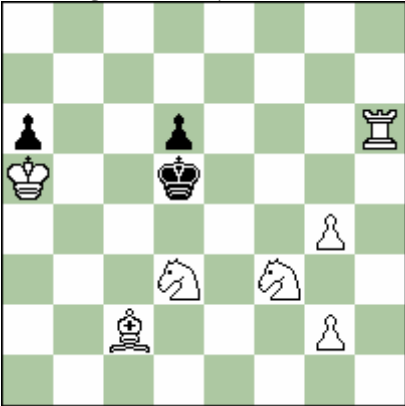
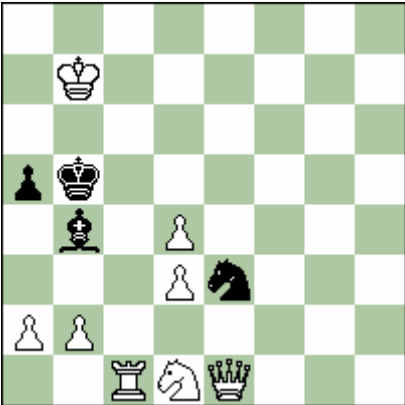
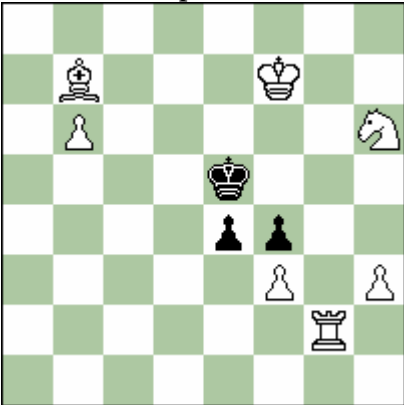
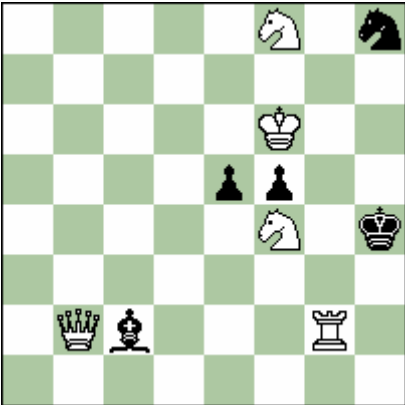
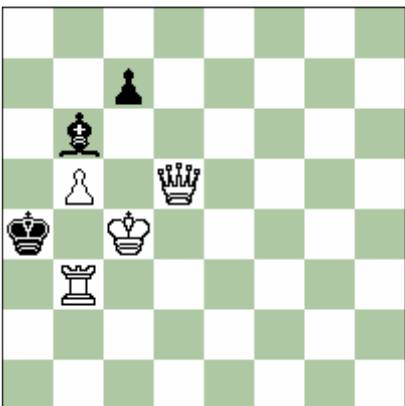
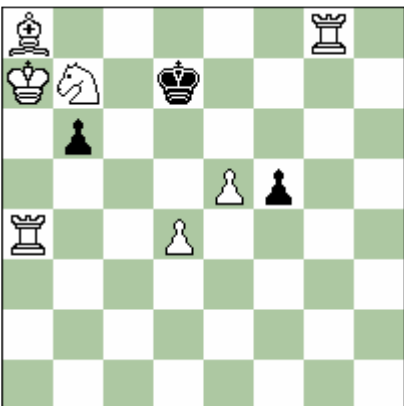
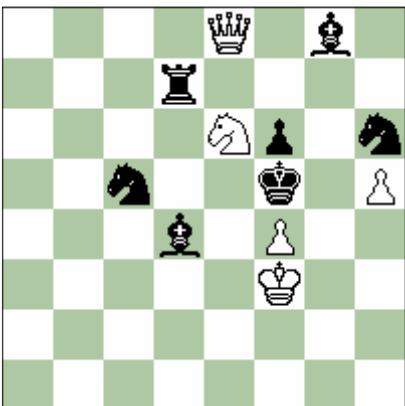
jau subrendusiu kompozitoriui. Išvada peršasi savaime: Lietuvos šachmatų kompozicijos pradininku, matomai, laikytinas dantų gydytojas iš Kauno S. Griliches. Tai nesumažina Z. Kolodno nuopelnų Lietuvos kompozicijai: jis pirmasis pristatė Lietuvos kompoziciją užsienio spaudoje; pravedė pirmuosius kompozicijos konkursus Lietuvoje; buvo Lietuvos atstovas FIDE.

<p>13. Z. Kolodnas „Neue Leipziger Zeitung“ 1927</p> <p>3+1 #2</p>	<p>14. Z. Kolodnas „Neue Leipziger Zeitung“ 1927</p> <p>3+1 #2</p>	<p>15. Z. Kolodnas „Neue Leipziger Zeitung“ 1927, Garbės atžyma</p> <p>3+1 #3</p>
<p>16. Z. Kolodnas „Neue Leipziger Zeitung“ 1927</p> <p>4+1 #3</p>	<p>17. Z. Kolodnas „Neue Leipziger Zeitung“ 1927</p> <p>5+1 #3</p>	<p>18. Z. Kolodnas* „Neue Leipziger Zeitung“ 1927</p> <p>5+1 #3</p>
<p>19. Z. Kolodnas* „Deutsche Schachzeitung“ 1927</p> <p>4+2 #3</p>	<p>20. Z. Kolodnas „Deutsche Schachzeitung“ 1927</p> <p>4+1 #3</p>	<p>21. Z. Kolodnas „Deutsche Schachzeitung“ 1927</p> <p>4+1 #3</p>

* yra pirmtakų (žr. spr.);

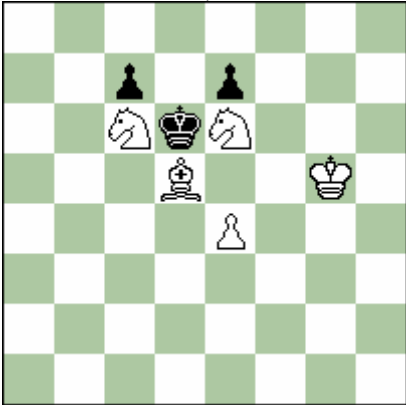
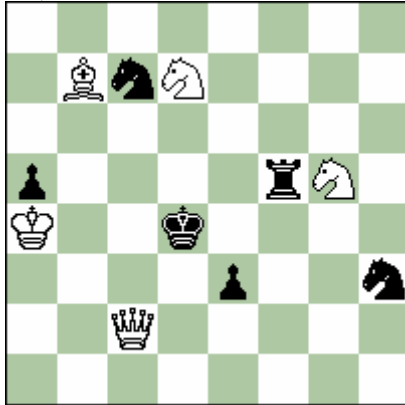
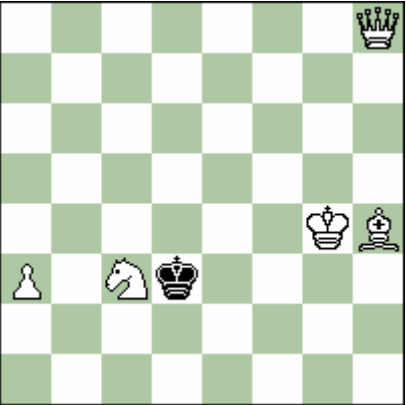
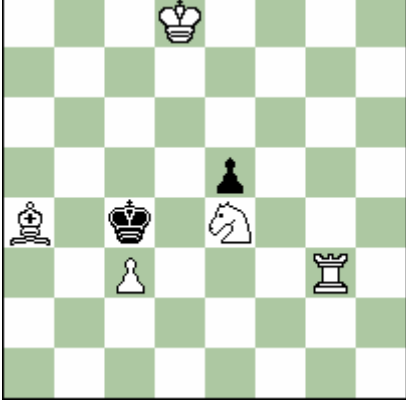
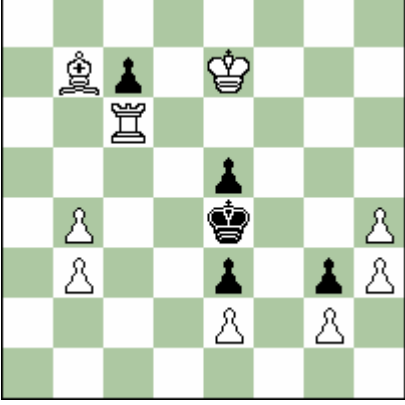
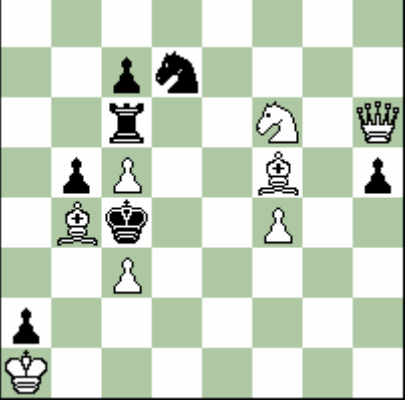
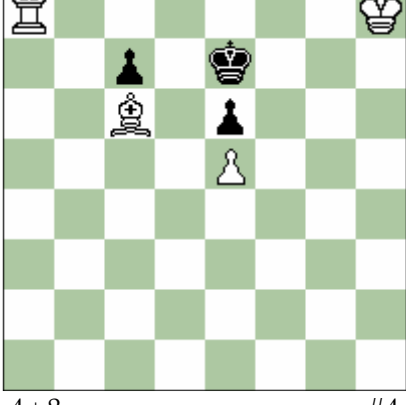
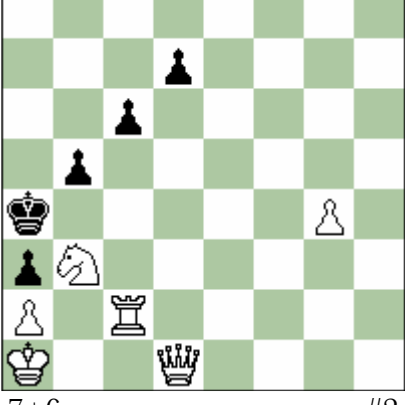
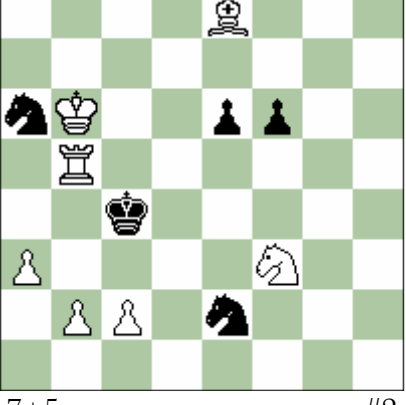
Vokiečių kompozitorius V. Špekmanas yra surinkęs ir išleidęs dvi tokių trijų-keturių figūrų uždavinių rinkinį, į kurį pateko ir Z. Kolodno keletas tokių uždavinių. (W. Speckmann „Mattaufgaben mit drei und vier Steinen“ 1976, feenschach-Sonderdruck.). Nepaisant Z. Kolodno aktyvaus dalyvavimo užsienio leidiniuose, Lietuvoje 1927 metais spausdintų uždavinių rasti nepavyko. Opti-

mizmas, kad Lietuvoje tuo metu buvo pastoviai spausdinami kompoziciniai uždaviniai, blėsta. Leidiniai tikriausiai nenorėjo spausdinti šachmatų uždavinių dėl paties žaidimo nepopuliarumo. Tik 1927 metų pabaigoje Z. Kolodnui pavyko pradėti skelbti uždavinius žydų laikraštyje „Jidiše Štime“ (žydų balsas). Skyrelis buvo spausdinamas tvarkingai. Prie diagramų pridedamas figūrų aprašymas vokiška notacija, autorių pavardės bei vietovė rašomos lietuviškai. Deja, tekstas, kaip ir visas laikraštis – spausdinamas hebrajų rašmenimis. Todėl dabar visiškai neįmanoma suprasti turinio, kas būtų labai svarbu aprašant kompozicijos situaciją prieškarinėje Lietuvoje.

<p>22. Z. Kolodnas* „Deutsche Schachzeitung“ 1927</p> <p>4+1 #3</p>	<p>23. Z. Kolodnas „Neue Leipziger Zeitung“ 1927</p> <p>2+1 #6</p>	<p>24. Z. Kolodnas „Neue Leipziger Zeitung“, 1927 1 garbės atžyma (HM)</p> <p>7+3 #3</p>
<p>25. S Griliches „Jidiše Štime“ 1928/1/4</p> <p>7+4 #2</p>	<p>26. N. Volpianskis (Virbalis) „Jidiše Štime“ 1928/91/30 1 prizas</p> <p>7+3 #3</p>	<p>27. B. Zackheimas (Klaipėda) „Jidiše Štime“ 1928/91/30</p> <p>5+5 #2</p>
<p>28. B. Zackheimas „Jidiše Štime“ 1928/113/38</p> <p>4+3 #2</p>	<p>29. N. Volpianskis „Jidiše Štime“ 1928/124/39</p> <p>7+3 #3</p>	<p>30. N. Markauskas (Kaunas) „Jidiše „Štime“ 1928/124/40</p> <p>5+7 #2</p>

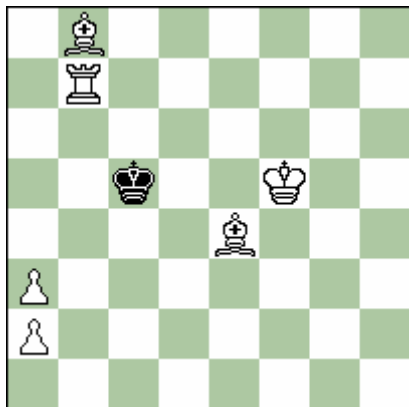
* yra pirmtakų(žr. spr.)

Kaip galima suprasti iš rezultatų, buvo paskelbti du pusmetiniai uždavinių sudarymo konkursai, kurie kaip atrodo, sulaukė didelio susidomėjimo. Reikia pažymėti, kad skelbiamuose uždaviniuose beveik nėra uždavinių su pašaliniais sprendimais, kas rodo, kad Z. Kolodnas labai stropiai tikrino kūrinius, prieš juos skelbiant, ką praktiškai daro ne visi šiuolaikiniai redaktoriai.

<p>31. A. Kilis (Virbalis) „Jidiše Štime“ 1928/142/45 Garbės atžyma (HM)</p> <p>5+3 #4</p>	<p>32. A. Ch. Zimanskis (Vilkaviškis) „Jidiše Štime“ 1928/142/46</p> <p>5+6 #2</p>	<p>33. N. Volpianskis „Jidiše Štime“ 1928/148/47</p> <p>5+1 #3</p>
<p>34. V. Segalis (Kaunas) „Jidiše Štime“ 1928/160/51</p> <p>5+1 #3</p>	<p>35. N. Volpianskis „Jidiše Štime“ 1928/160/52</p> <p>9+5 #2</p>	<p>36. N. Volpianskis „Jidiše Štime“ 1928/166/53</p> <p>8+7 #3</p>
<p>37. N. Volpianskis „Jidiše Štime“ 1928/172/55a</p> <p>4+3 #4</p>	<p>38. S. Griliches „Jidiše Štime“ 1928/172/56 (išt. MR)</p> <p>7+6 #2</p>	<p>39. A.Ch. Zimanskis „Jidiše Štime“ 1928/178/58</p> <p>7+5 #2</p>

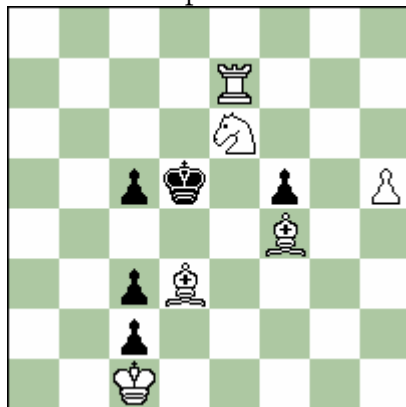
Reikia pažymėti, kad čia randamos pavardės šachmatininkų, kurie daugiau ar mažiau buvo žinomi ano meto šachmatų visuomenei. Visi be išimties buvo praktinio žaidimo atstovai, o uždavinių kūrimu užsiimdavo tik epizodiškai. Ir tik nedaugelis tam skirdavo rimtesnę dėmesį.

40. A. Ch. Zimanskis
 „Jidiše Štime“
 1928/184/59

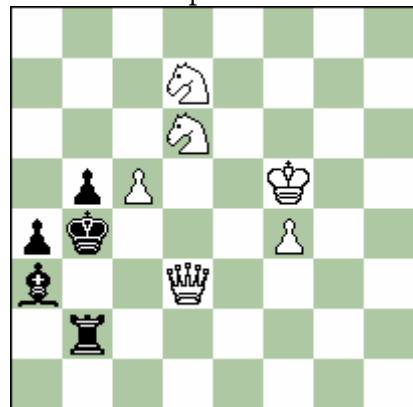
6+1 #3

41. N. Volpianskis
 „Jidiše Štime“, 1928/234/71
 1 prizas

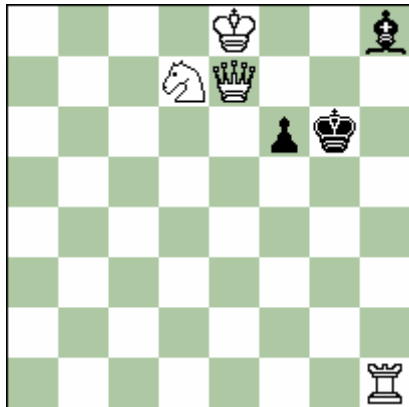
6+5 #3

42. S Griliches
 „Jidiše Štime“, 1928/252/75
 2 prizas

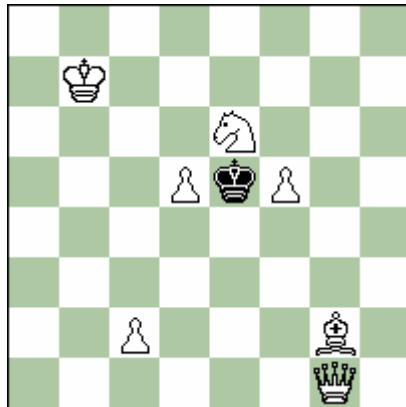
6+5 #3

43. A. Ch. Zimanskis
 „Jidiše Štime“
 1928/252/76

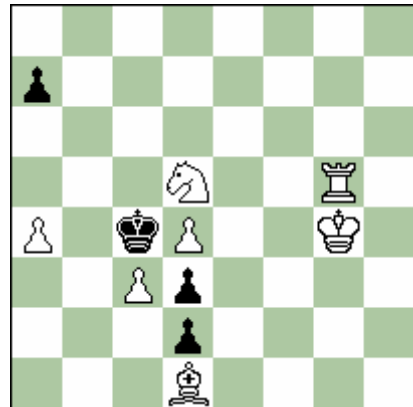
4+3 #2

44. N. Volpianskis
 „Jidiše Štime“
 1928/288/81

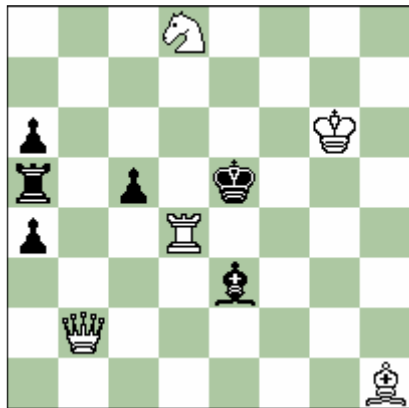
7+1 #3

45. N. Volpianskis
 „Jidiše Štime“
 1928/294/83

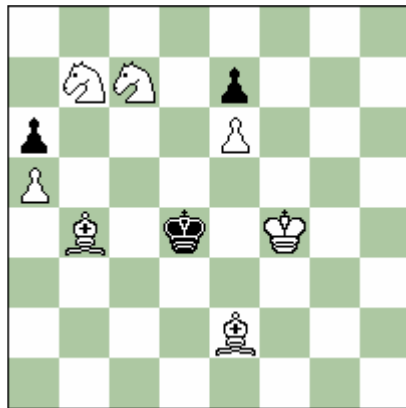
7+4 #3

46. H. Šeinkeris (Butrimonys)
 „Jidiše Štime“
 1928/294/84

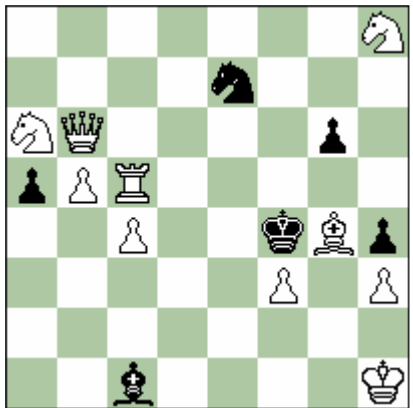
5+6 #2

47. A. Ch. Zimanskis
 „De Schelde“
 1928

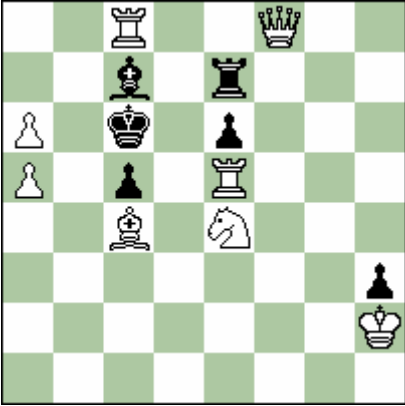
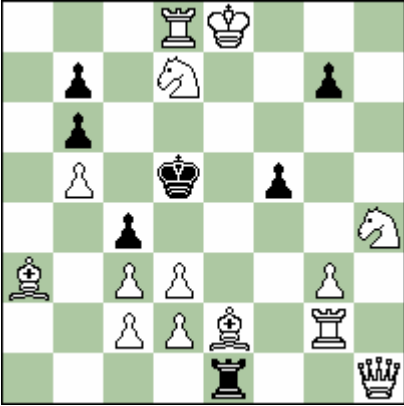
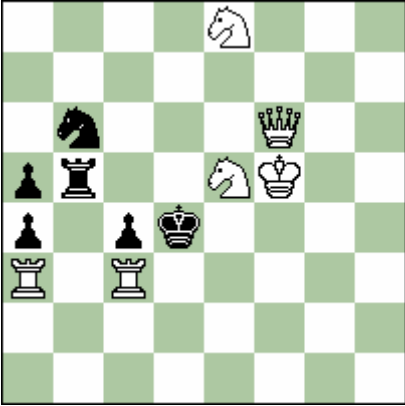
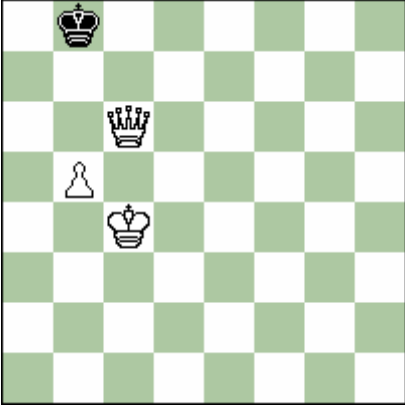
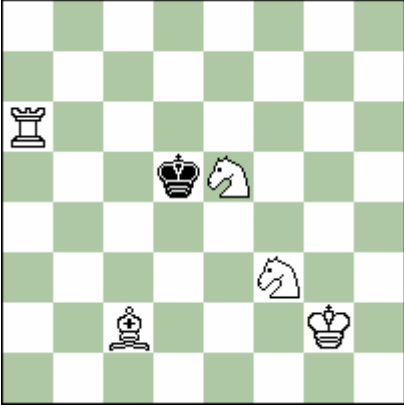
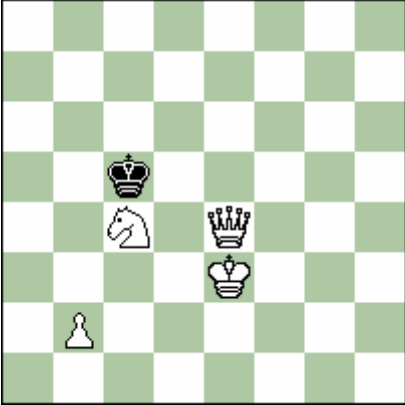
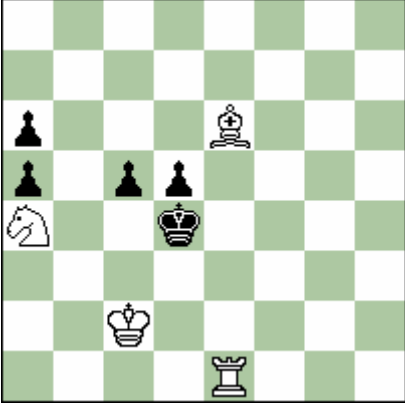
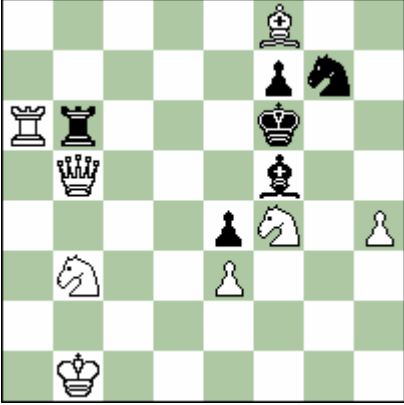
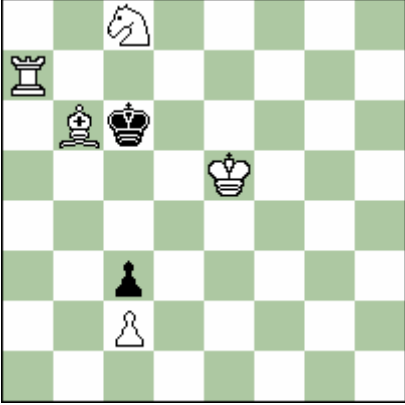

7+3 #3

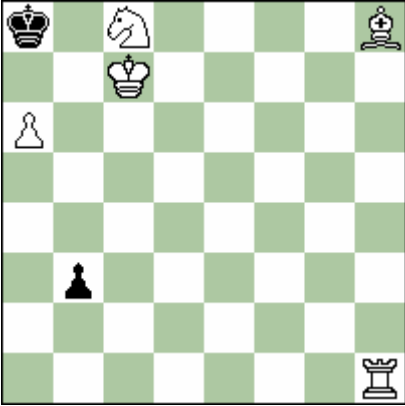

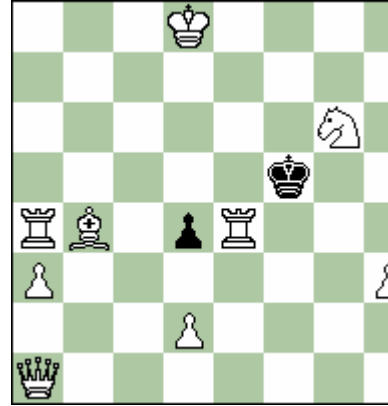
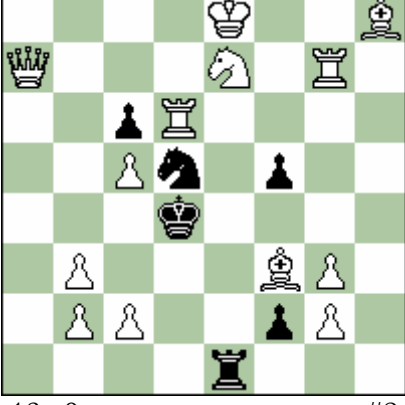

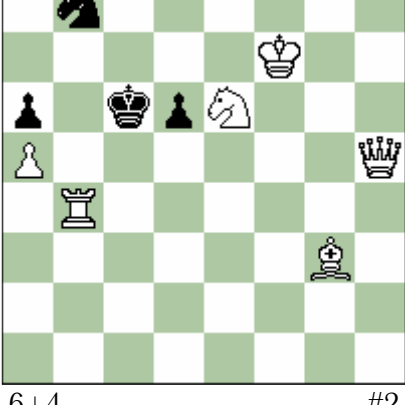
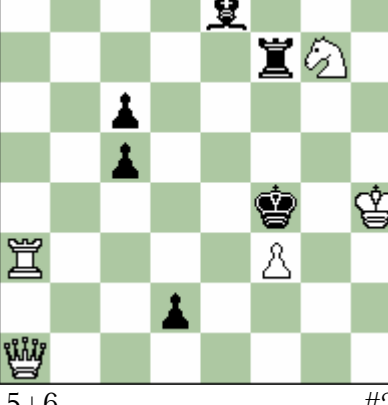
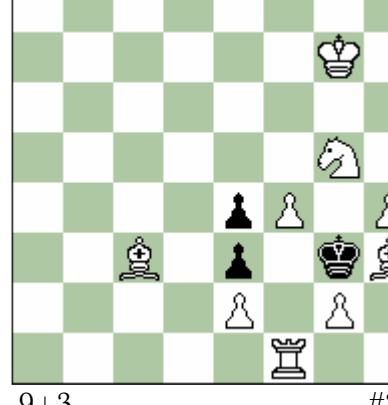
48. N. Volpianskis
 „Jidiše Štime“
 1928/66/23

10+6 #3

<p>49. Z. Kolodnas* „Die Schwalbe“ 1928/8/206</p> <p>8+6 #2</p>	<p>50. Z. Kolodnas „Die Schwalbe“ 1928</p> <p>14+7 #2</p>	<p>51. Z. Kolodnas „Die Schwalbe“ 1928/7 / 178</p> <p>6+6 #2</p>
<p>52. Z. Kolodnas „Neue Leipziger Zeitung“ 1928</p> <p>3+1 #3</p>	<p>53. Z. Kolodnas „Neue Leipziger Zeitung“ 1928</p> <p>5+1 #3</p>	<p>54. Z. Kolodnas „Neue Leipziger Zeitung“ 1928</p> <p>4+1 #3</p>
<p>55. Z. Kolodnas „Neue Leipziger Zeitung“ 1928, 2 prizas.</p> <p>4+5 #4</p>	<p>56. Z. Kolodnas „Neue Leipziger Zeitung“ 1928</p> <p>8+6 #2</p>	<p>57. A.Ch. Zimanskis „Die Schwalbe“ 1928/12/346</p> <p>5+2 #3</p>

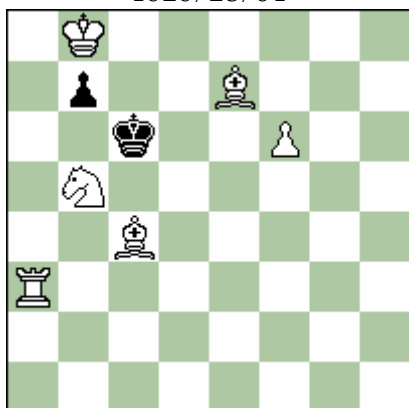
* Vėliau skelbtas „Šachmatai ir bridžas“ 1934/3/33.

<p>58. Z. Kolodnas „Neue Leipziger Zeitung“ 1929</p> <p>5+2 #3</p>	<p>59. Z. Kolodnas „Salut-Public“, 1929 2-3 prizas</p> <p>6+1 #3</p>	<p>60. Z. Kolodnas „Die Schwalbe“, 1929 Garbės atžyma (HM)</p> <p>9+2 #3</p>
<p>61. Z. Kolodnas „Die Schwalbe“ 1929 Garbės atžyma (HM)</p> <p>13+6 #2</p>	<p>62. A. Ch. Zimanskis „Die Schwalbe“ 1929 (išt. MR)</p> <p>9+9 #2</p>	<p>63. N. Volpianskis „Die Schwalbe“ 1929</p> <p>12+9 #2</p>
<p>64. A. Ch. Zimanskis „Die Schwalbe“ 1929</p> <p>6+4 #2</p>	<p>65. A. Ch. Zimanskis „Jidiše Štime“ 1929/5/88</p> <p>5+6 #2</p>	<p>66. H. Šeinkeris „Jidiše Štime“ 1929/5/87</p> <p>9+3 #3.</p>

Atrodo, kad 1929 metams pasikeitė „Jidiše Štime“ šachmatų skyrelio vedėjas. Todėl abejotina ar buvo skelbiami sudarymo konkursai. Ir kas vedė skyrelį lieka neišku. Be to nuo metų vidurio uždavinių publikacija nutrūko ir buvo atnaujinta tik sekančiais metais.

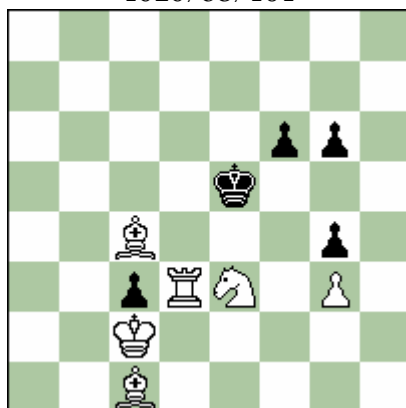

67. H. Šeinkeris
„Jidiše Štime“
1929/23/91

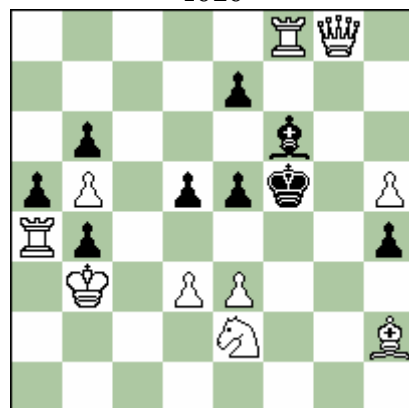
6+2 #3

68. H. Šeinkeris
„Jidiše Štime“
1929/53/101

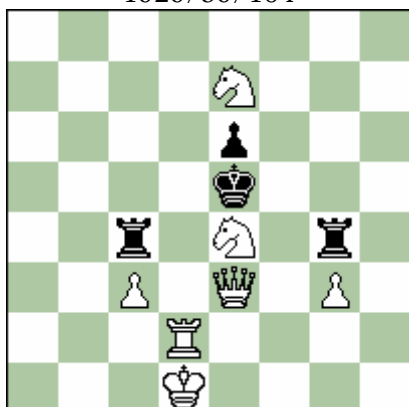
6+5 #3

69. A. Ch. Zimanskis
„De Schelde“
1929

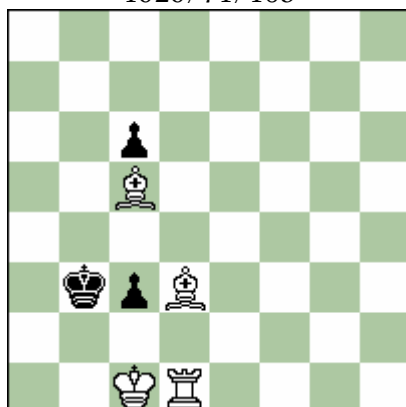
10+9 #2

70. M. Kabačnikas (Butrimo-
nys), „Jidiše Štime“
1929/59/104

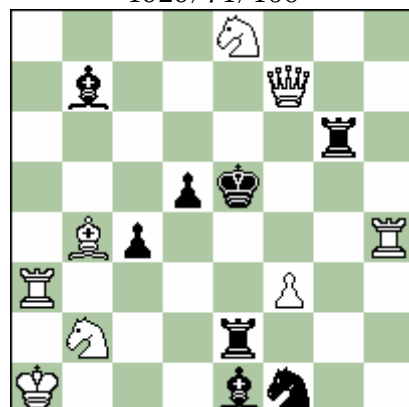
7+4 #2

71. H. Šeinkeris
„Jidiše Štime“
1929/71/105

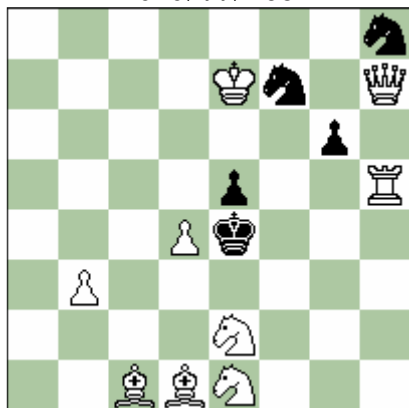
4+3 #3

72. A. Ch. Zimanskis
„Jidiše Štime“
1929/71/106

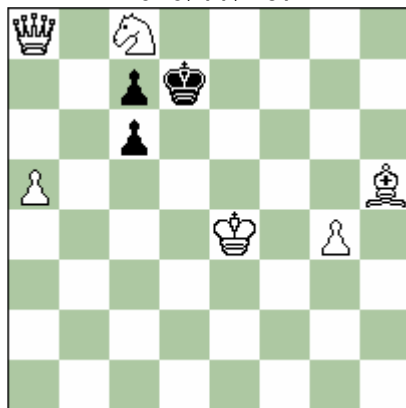
8+8 #2

73. H.Šeinkeris
„Jidiše Štime“
1929/77/108

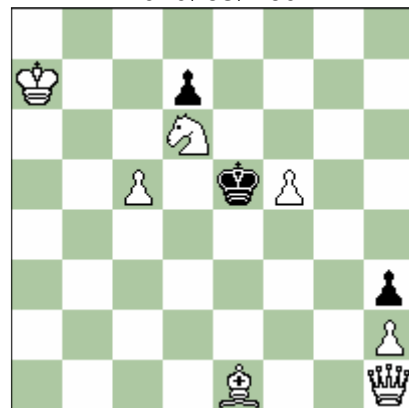
9+5 #2

74. N. Volpianskis
„Jidiše Štime“
1929/77/107

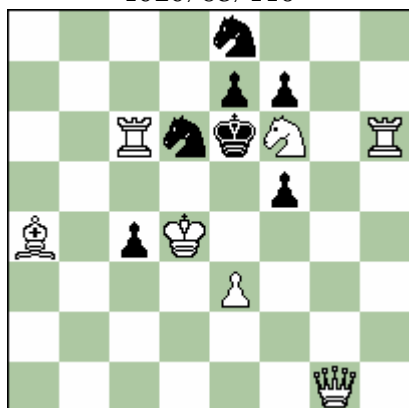
6+3 #3

75. N. Volpianskis
„Jidiše Štime“
1929/83/109

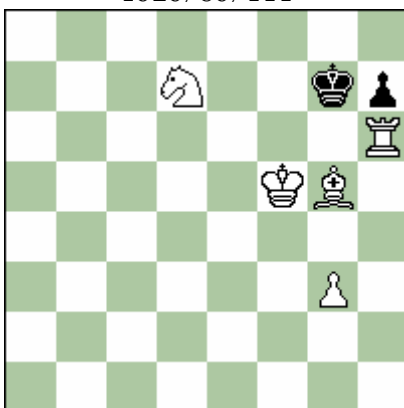
7+3 #3

76. H. Liubelskis (Butrimonys)
 „Jidiše Štime“
 1929/83/110

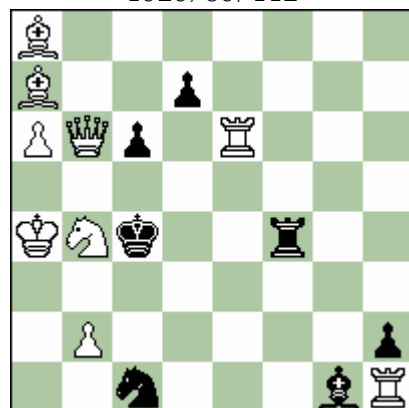
7+7 #2

77. M. Kabačnikas
 „Jidiše Štime“
 1929/89/111

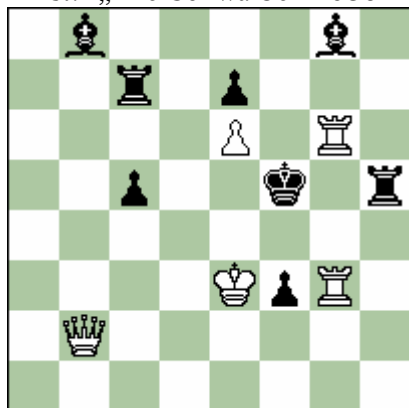
5+2 #3

78. N. Volpianskis
 „Jidiše Štime“
 1929/89/112

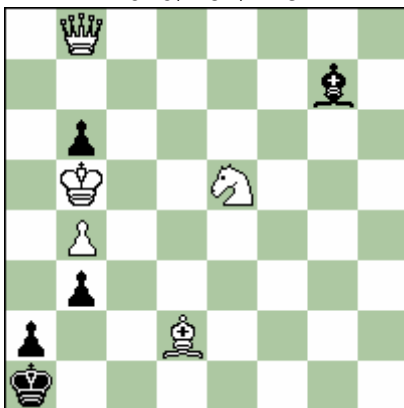
9+7 #2

79. G. Tarucas
 („Jidiše Štime“ 1929/102/116)
 Išt. „Die Schwalbe“ 1930

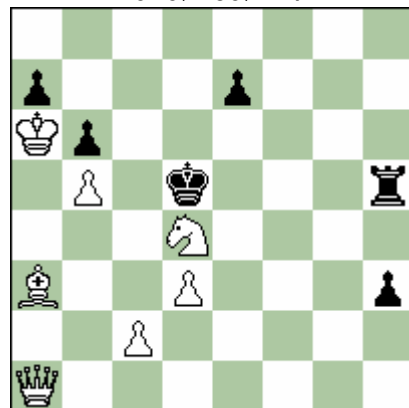
5+8 #2

80. N. Volpianskis
 „Jidiše Štime“
 1929/102/115

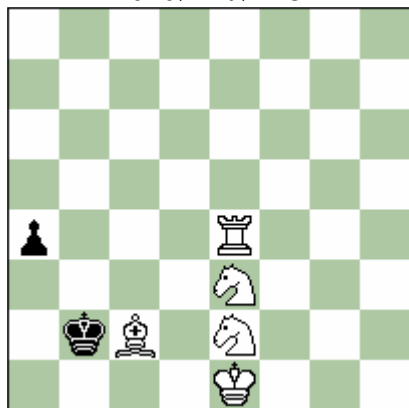
5+5 #3

81. N. Volpianskis
 „Jidiše Štime“
 1929/109/117

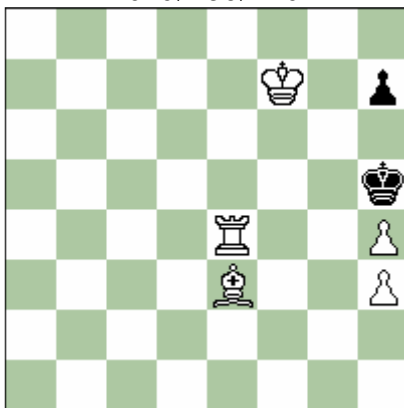
7+6 #3

82. H. Šeinkeris
 „Jidiše Štime“
 1929/127/123

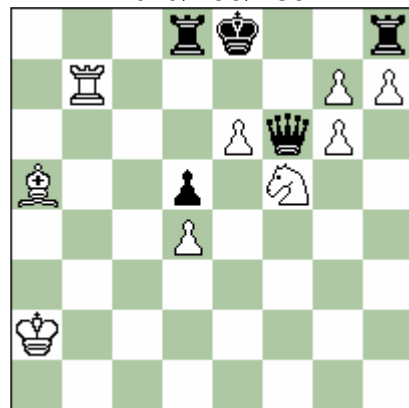
5+2 #3

83. N. Volpianskis
 „Jidiše Štime“
 1929/156/129

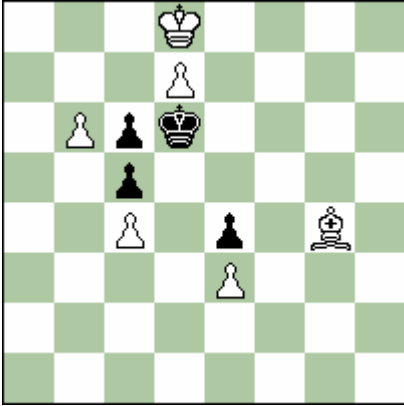
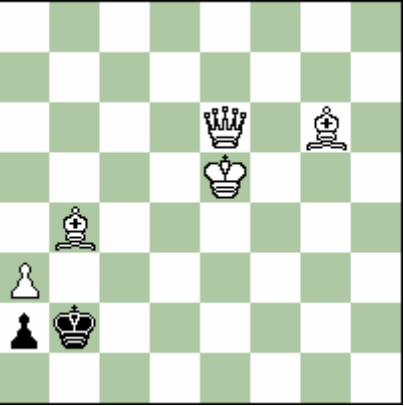
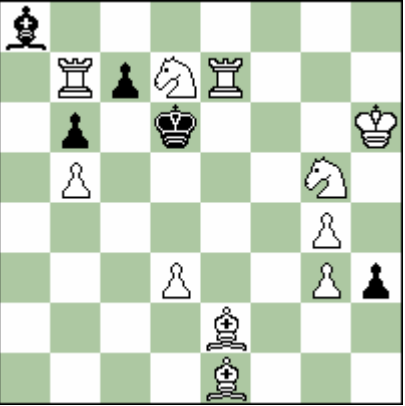
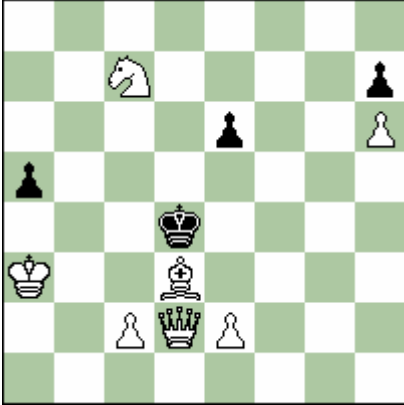
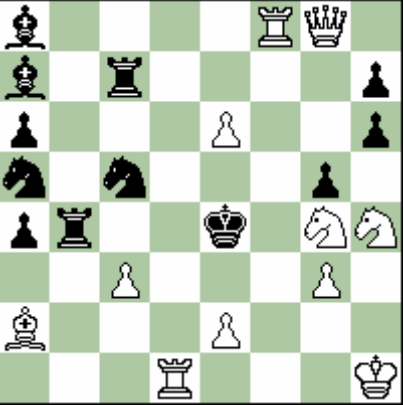
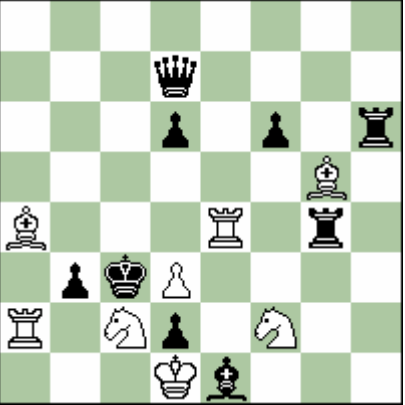
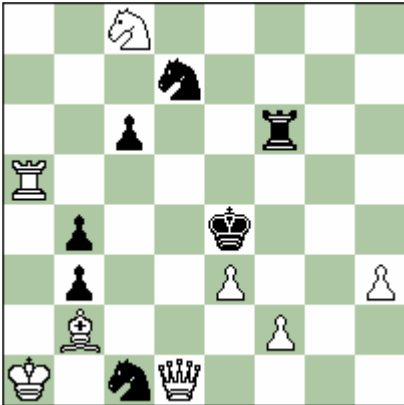
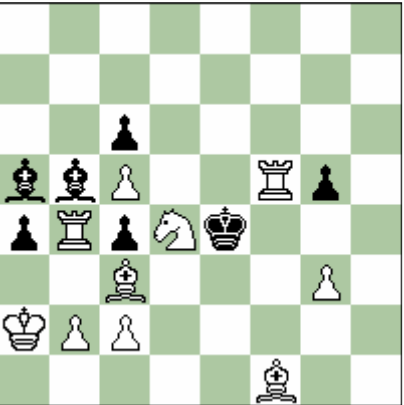
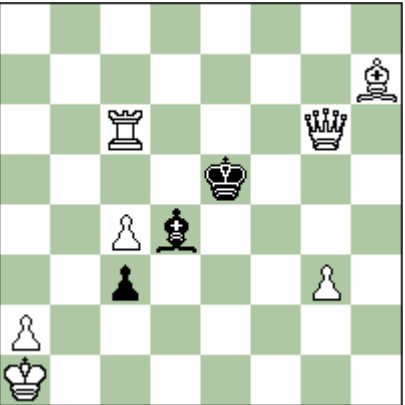

5+2 #3

84. M. Kabačnikas
 „Jidiše Štime“
 1929/156/130

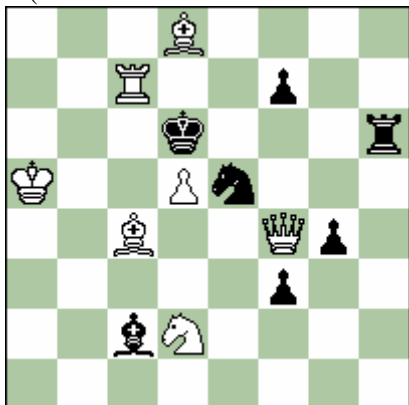

9+5 #2

<p>85. G. Skobas (Kaunas) „Jidiše Štime“ 1929/162/133</p> <p>6+4 #3</p>	<p>86. H. Šeinkeris „Jidiše Štime“ 1929/162/134</p> <p>5+2 #2</p>	<p>87. N. Volpianskis „Neue Leipziger Zeitung“ 1929</p> <p>11+5 #3</p>
<p>88. N. Volpianskis „Neue Leipziger Zeitung“ 1929</p> <p>7+4 #3</p>	<p>89. A. Ch. Zimanskis „Neue Leipziger Zeitung“ 1929</p> <p>11+12 #2</p>	<p>90. N. Volpianskis „Neue Leipziger Zeitung“ 1930</p> <p>8+9 #2</p>
<p>91. A. Ch. Zimanskis „Die Schwalbe“ 1930/1139</p> <p>8+7 #2</p>	<p>92. N. Volpianskis „Die Schwalbe“ 1930/1144</p> <p>10+7 #3</p>	<p>93. N. Volpianskis „Die Schwalbe“ 1930/1628</p> <p>7+3 s#3</p>

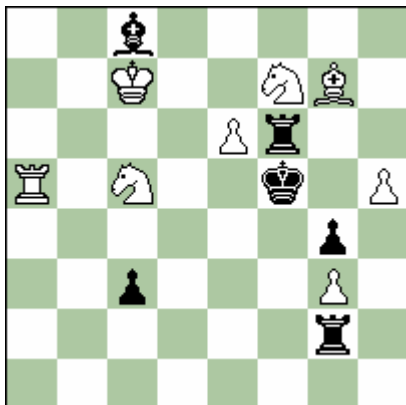
1930 metai žymi naują Šachmatų kompozicijos Lietuvoje etapą. Nutrūkus publikacijoms „Jidiše Štime“ jos atsinaujina naujai pradėtame leisti laikraštyje „Folksblat“ (Liaudies Laikraštis). Tai pat šiais metais pasirodo pirmieji uždaviniai nacionaliniame Lietuvos dienraštyje „Lietuvos Aidas“. Lietuvos kompozitoriai toliau skelbiasi užsienio leidiniuose.

94. N. Markauskas
 „Folksblat“ 1930/74/4
 (Lietuvos aidas 1932/32/41)

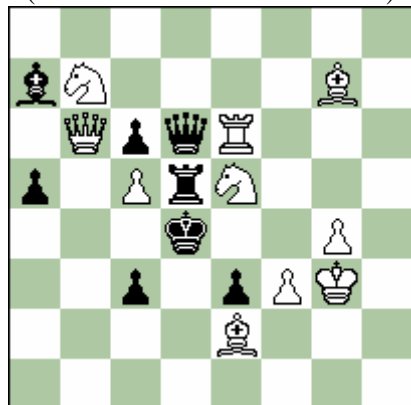
7+7 #2

95. V. Segalis
 „Folksblat“
 1930/86/10

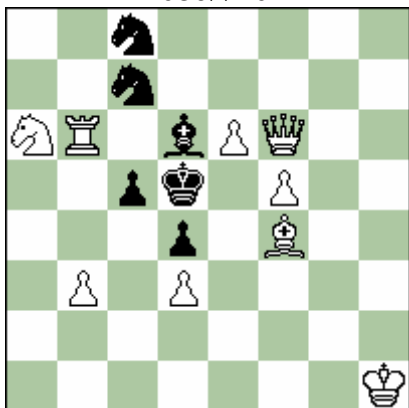
8+6 #2

96. N. Markauskas
 „Folksblat“ 1930//16
 (Lietuvos aidas 1931/248/6)

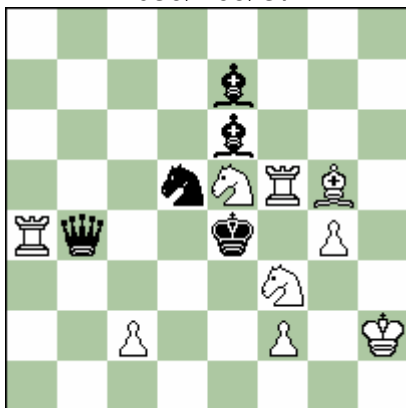
10+8 #2

97. C. Liubelskis
 „Folksblat“
 1930//19

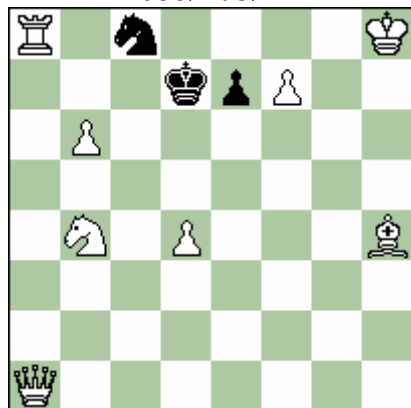
9+6 #2

98. N. Volpianskis
 „Folksblat“
 1930/168/37

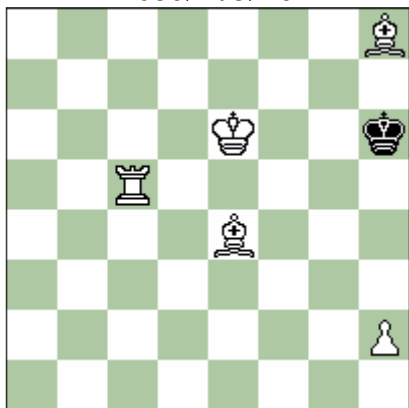
9+5 #2

99. C. Liubelskis
 „Folksblat“
 1930/173/42

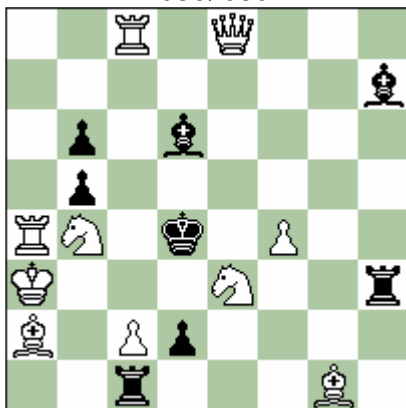
8+3 #2

100. A. Kolodnas
 „Folksblat“
 1930/173/40

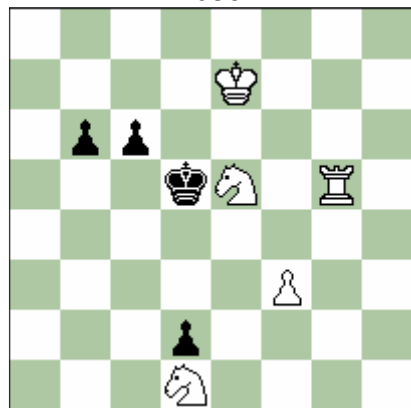
5+1 #3

101. Z. Kolodnas
 „Die Schwalbe“
 1930/939

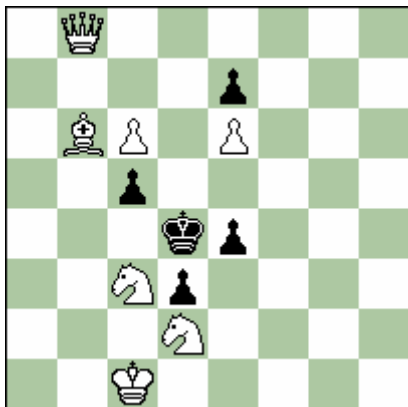
10+8 #2

102. N. Volpianskis
 „Inter. Problem-Galerie“
 1930

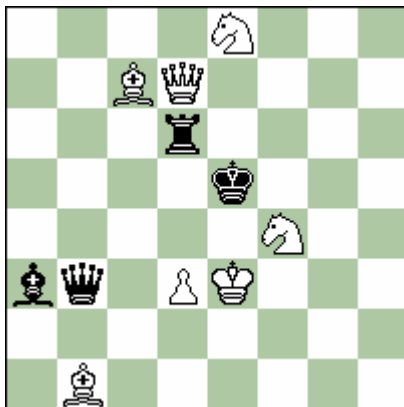
5+4 #3

103. S. Griliches
„Lietuvos aidas“
1930/42/4

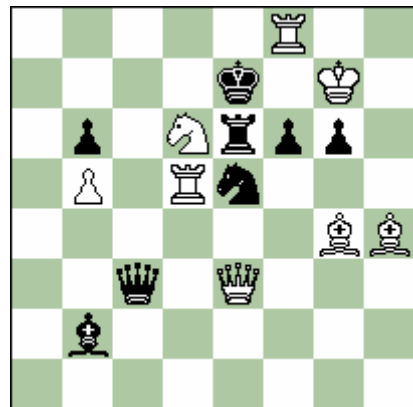
7+5 #2

104. K. Škėma
„Lietuvos aidas“
1930/48/5

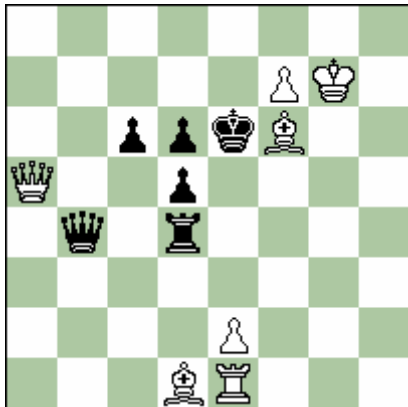
7+4 #2

105. K. Škėma
„Lietuvos aidas“
1930/65/7

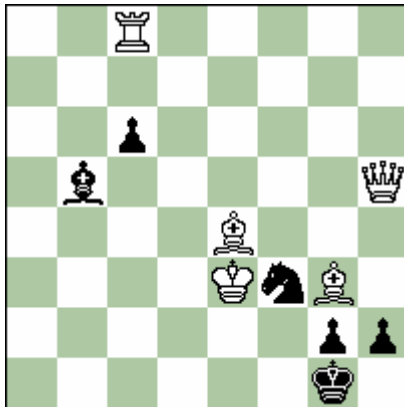
8+8 #2

106. K. Škėma
„Lietuvos aidas“
1930/71/8

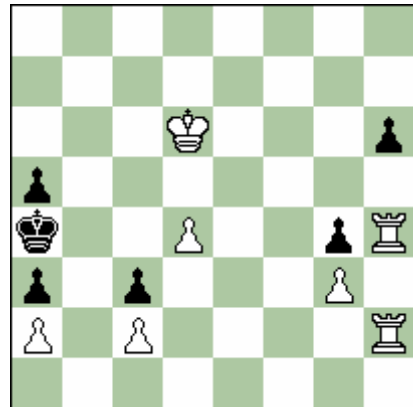
7+6 #2

107. K. Škėma
„Lietuvos aidas“
1930/78/9

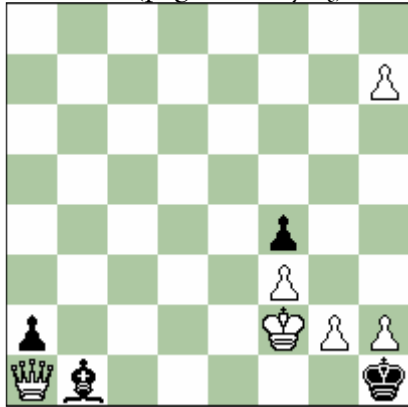
5+6 #3

108. J. Puskunigis
„Lietuvos aidas“
1930//112

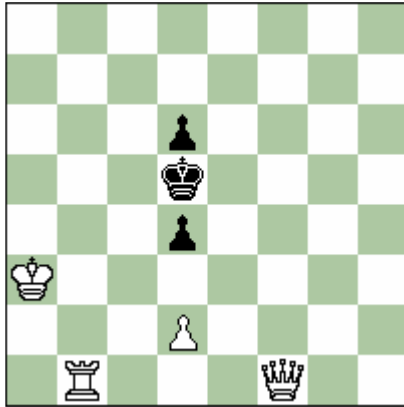
7+6 #3

109. Z. Kolodnas
„Die Schwalbe“
1931(pagal S. Loydą)

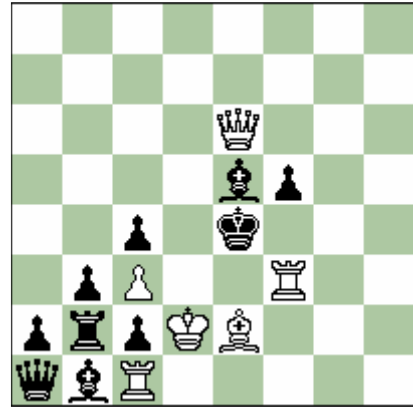
6+4 #3

110. N. Volpianskis
„Neue Leipziger Zeitung“
1931

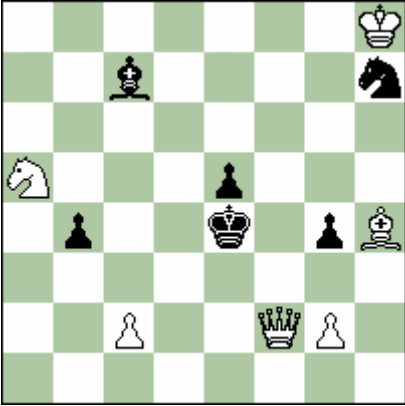
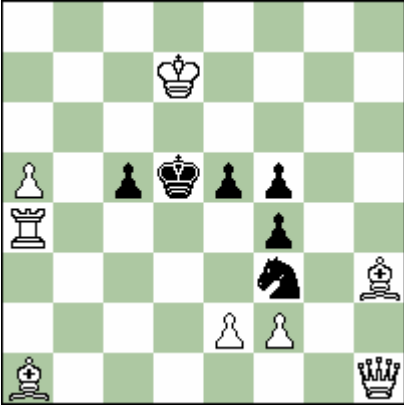
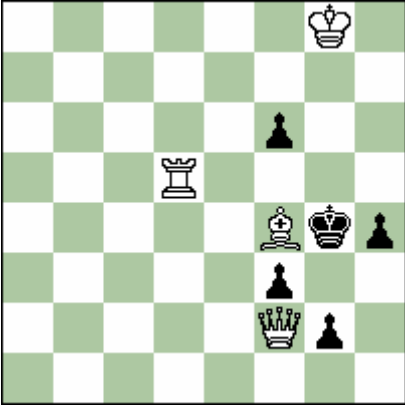
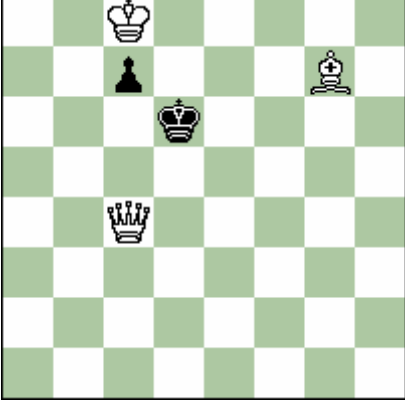
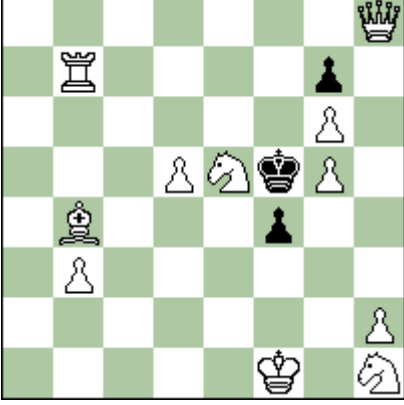
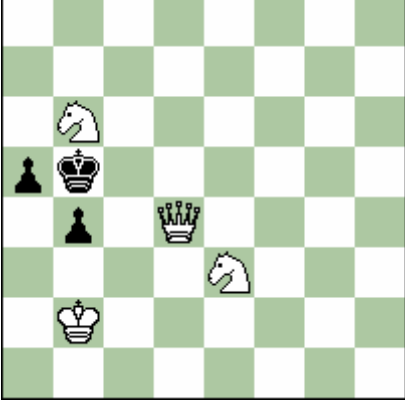
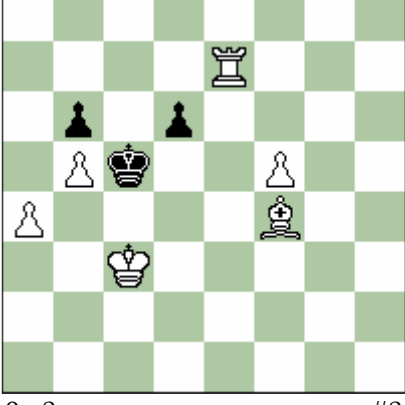
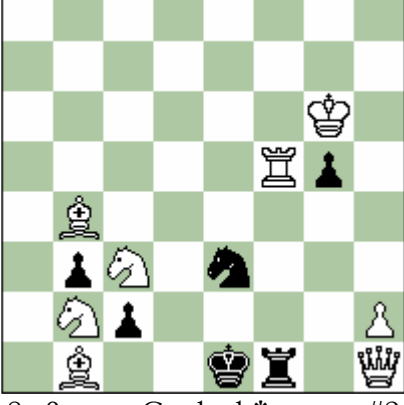
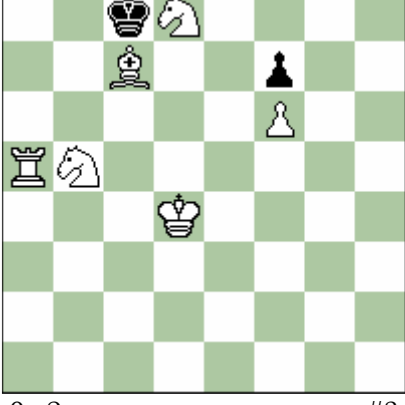

4+3 #3

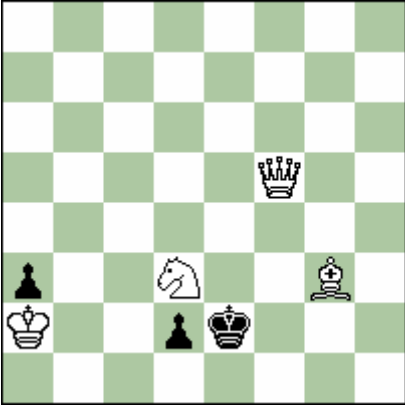
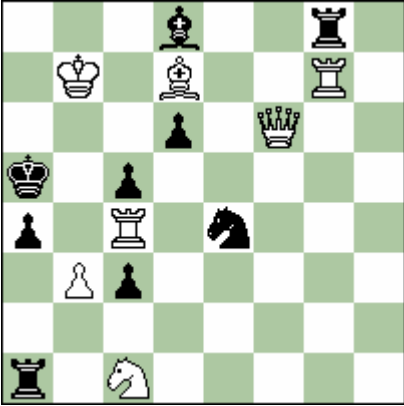
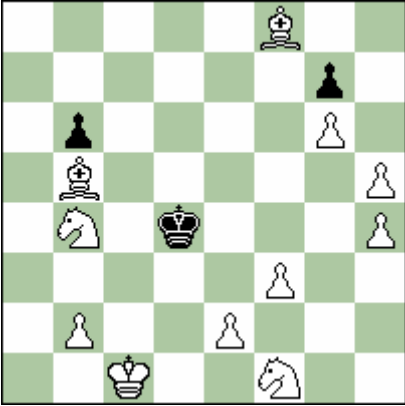
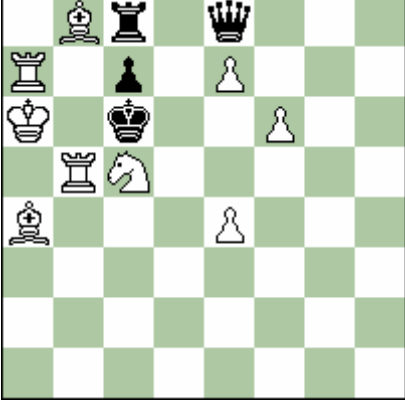
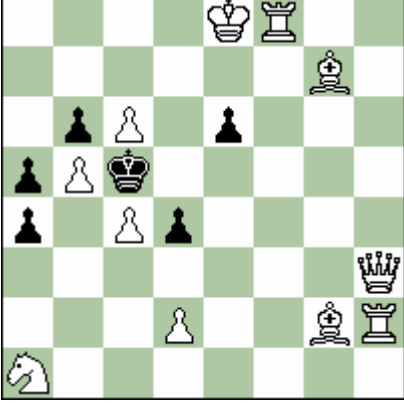
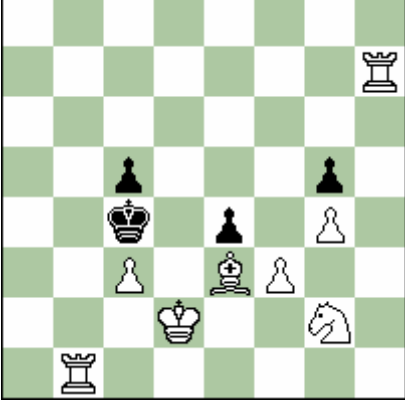
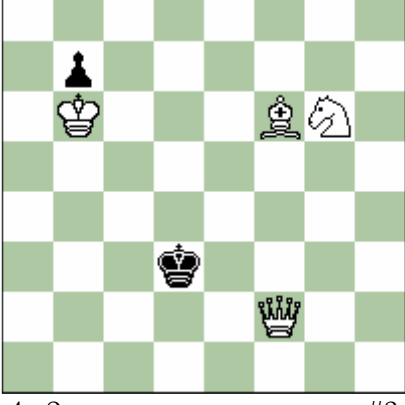
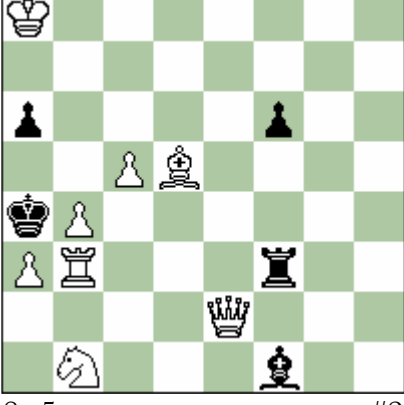
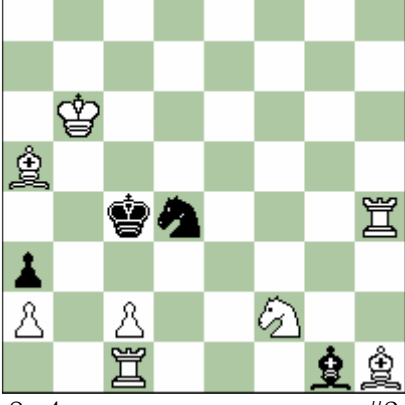
111. N. Volpianskis
„Die Schwalbe“
1931

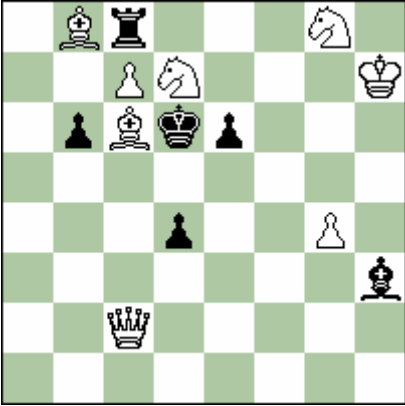
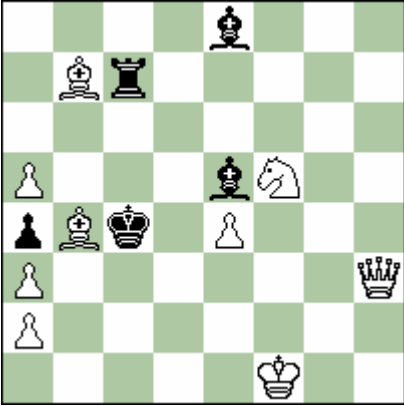
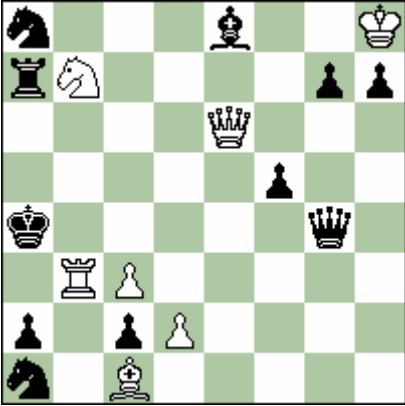
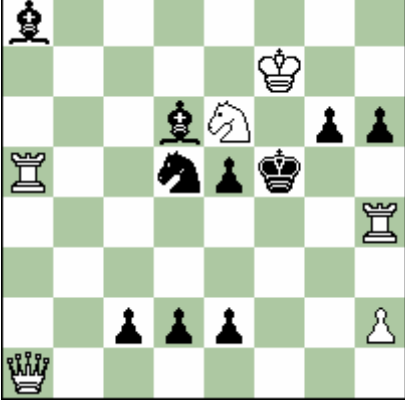
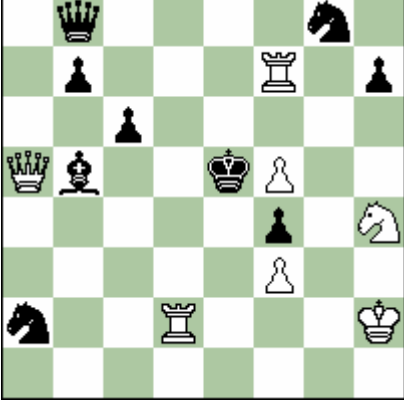
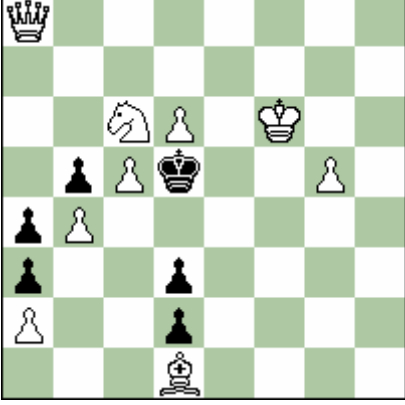
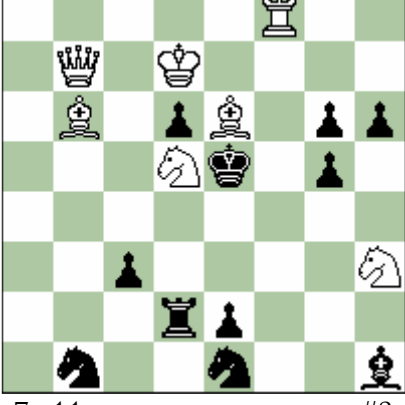
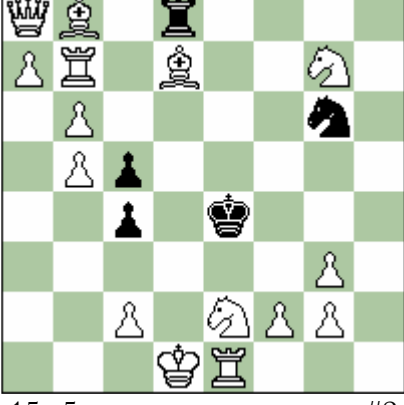
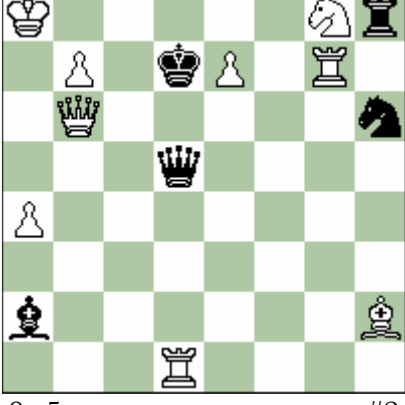
6+10 s#4

<p>112. N. Volpianskis „Folksblat“ 1931/2/68</p> <p>6+6 #3</p>	<p>113. N. Markauskas „Folksblat“ 1931/14/73</p> <p>8+6 #2</p>	<p>114. G. Tarucas „Folksblat“ 1931/50/86</p> <p>4+5 #3</p>
<p>115. M. Kabačnikas „Folksblat“ 1931/50/88</p> <p>3+3 #2</p>	<p>116. H. Šeinkeris „Folksblat“ 1931/56/89</p> <p>10+3 #3</p>	<p>117. M. Kabačnikas „Folksblat“ 1931/56/91</p> <p>4+3 #2</p>
<p>118. C. Liubelskis „Folksblat“ 1931/62/92</p> <p>6+3 #3</p>	<p>119. B. Zackheimas „Folksblat“ 1931/62/94</p> <p>8+6 Cooked * #2</p>	<p>120. H. Šeinkeris „Folksblat“ 1931/68/95</p> <p>6+2 #3</p>

* nekorektiškas, turi tris sprendimus.

<p>121. M. Kabačnikas „Folksblat“ 1931/68/97 (išt. MR)</p> <p>4+3 #2</p>	<p>122. N. Volpianskis „Folksblat“ 1931/111/108</p> <p>7+9 #2</p>	<p>123. M. Kabačnikas „Folksblat“ 1931/111/110 (išt. MR)</p> <p>11+3 #3</p>
<p>124. L. Grodzinskis „Folksblat“ 1931/164/131</p> <p>9+4 #2</p>	<p>125. M. Kabačnikas „Folksblat“ 1931/134/119</p> <p>11+6 #3</p>	<p>126. N. Volpianskis „Folksblat“ 1931/164/129</p> <p>8+4 #3</p>
<p>127. Z. Kolodnas* „Denken und Raten“ 1931 (išt.1933 „Folksblat“ 30/215a)</p> <p>4+2 #3</p>	<p>128. V. Mikėnas „Lietuvos aidas“ 1931/231/1</p> <p>8+5 #2</p>	<p>129. N. Markauskas „Lietuvos aidas“ 1931/242/4</p> <p>8+4 #2</p>

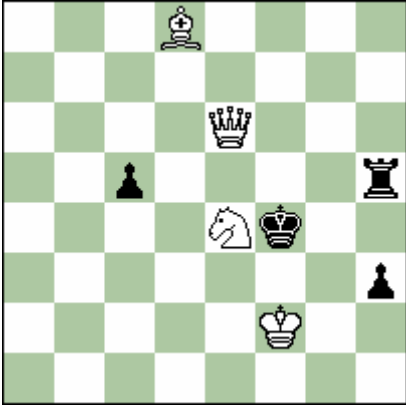
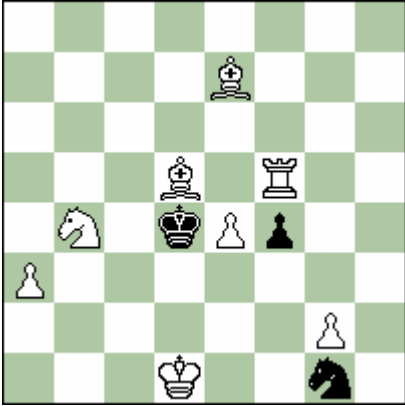
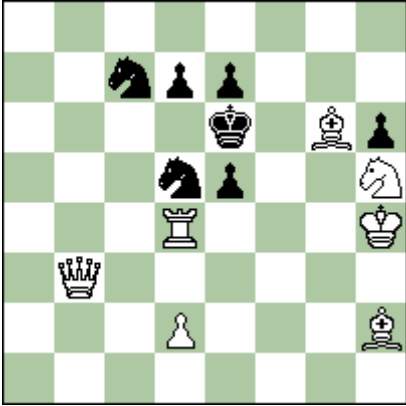
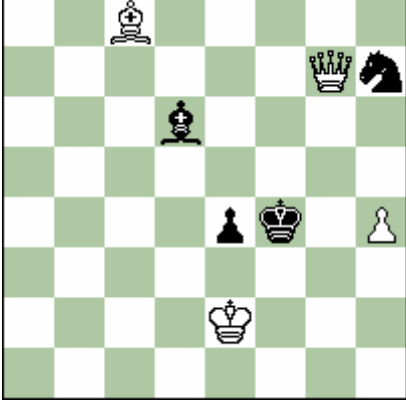
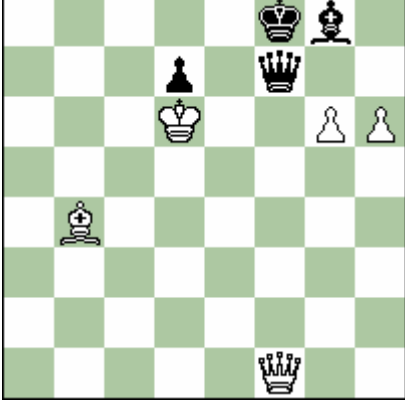
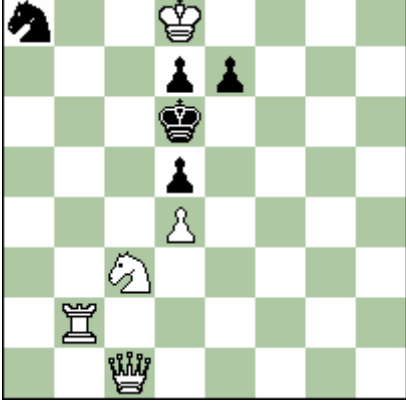
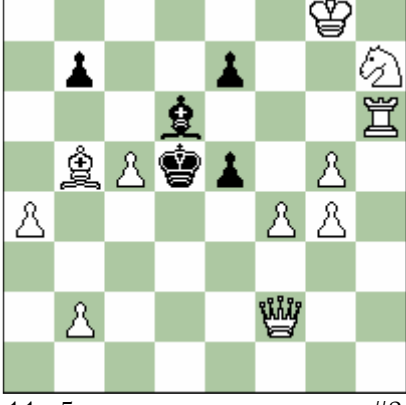
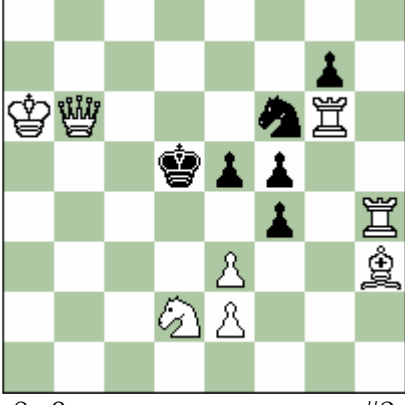
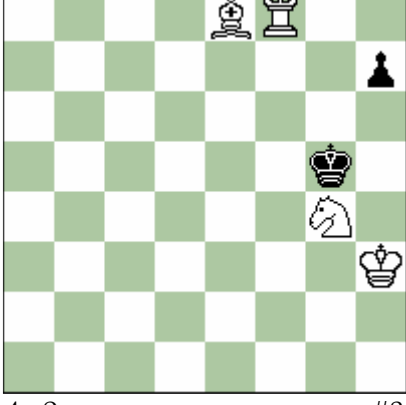
* Pilnas pirmtakas: W. Deary „777 Chess Miniatures“. 1908. Kaip matome, nemaža dalis Z. Kolodno miniatiūrų turi pirmtakus, Vargu ar tuo metu buvo galima praktiškai to išvengti.

<p>130. V. Mikėnas „Lietuvos aidas“ 1931/244/5</p> <p>8+6 #2</p>	<p>131. V. Mikėnas „Lietuvos aidas“ 1932/18/34</p> <p>9+5 #2</p>	<p>132. V. Mikėnas „Lietuvos aidas“ 1932/14/32</p> <p>7+11 #2</p>
<p>133. P. Bernotas „Lietuvos aidas“ 1932/217/88 (išt. MR)</p> <p>6+10 #2</p>	<p>134. G. Tarucas „Folksblat“ 1932/7/134 (išt.)</p> <p>8+9 #2</p>	<p>135. G. Tarucas „Folksblat“ 1932/20/137</p> <p>9+6 Cooked* #3</p>
<p>136. Z. Kolodnas** „L'Italia Scacchistica“, 1933 1 prizas</p> <p>7+11 #3</p>	<p>137. Z. Kolodnas „The Puzzler“ 1933</p> <p>15+5 #2</p>	<p>138. Z. Kolodnas „The Puzzler“ 1933</p> <p>9+5 #2</p>

* nekorektiškas, turi 5 sprendimus.

** vėliau skelbtas „Šachmatai ir bridžas“ 1934/1/9.

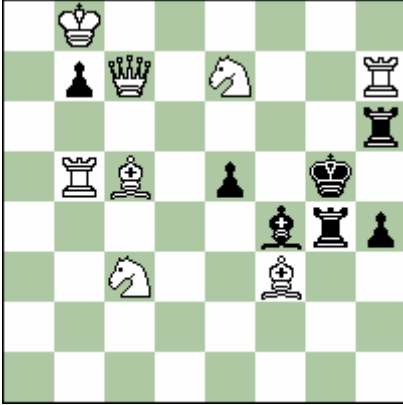
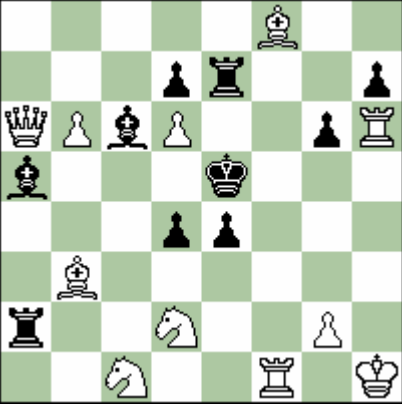
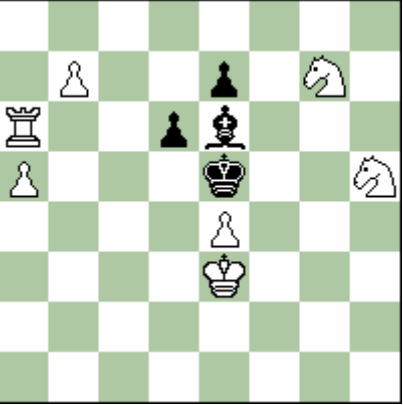
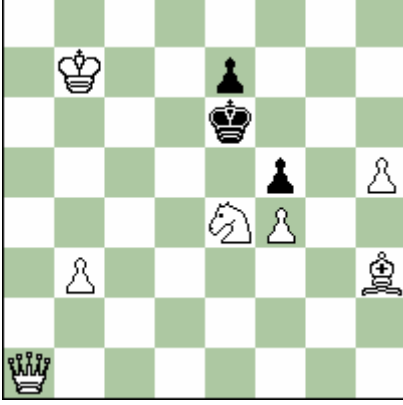
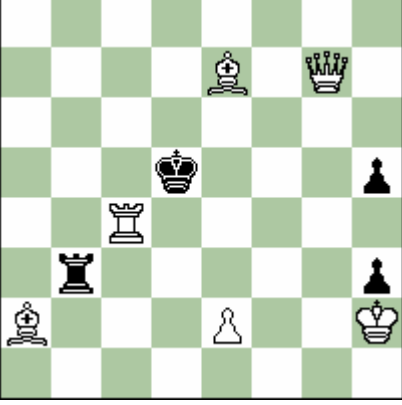
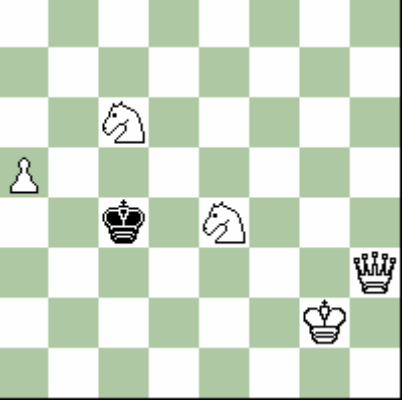
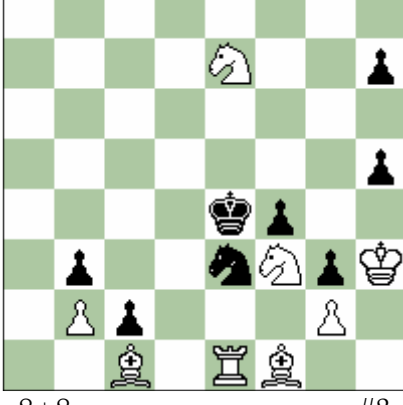
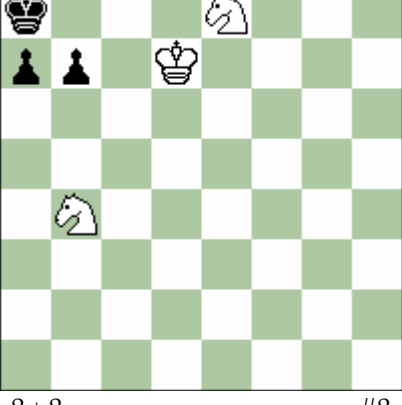
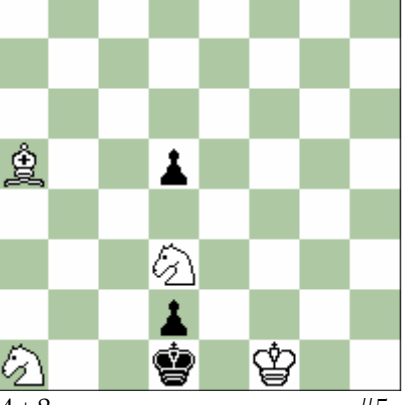

<p>139. Z. Kolodnas* „Šachmatai ir bridžas“ 1934/1/4</p> <p>4+4 #2</p>	<p>140. Z. Kolodnas „Šachmatai ir bridžas“ 1934/2/12</p> <p>8+3 #3</p>	<p>141. Z. Kolodnas „Šachmatai ir bridžas“ 1934/2/15</p> <p>7+7 #2</p>
<p>142. Z. Kolodnas „Šachmatai ir bridžas“ 1934/3/26</p> <p>4+4 #3</p>	<p>143. N. Markauskas „Šachmatai ir bridžas“ 1934/3/21</p> <p>5+4 #2</p>	<p>144. Ch. Cederas (Tauragė) „Wiener Schach-Zeitung“ 1935 („Darbas“ 1938“ /101)</p> <p>5+5 #2</p>
<p>145. V. Mikėnas „Lietuvos aidas“ 1935/35//</p> <p>11+5 #3</p>	<p>146. J. Movšovičius „Darbas“ 1936/3/2</p> <p>8+9 #2</p>	<p>147. J. Movšovičius „Darbas“ 1936/6/3</p> <p>4+2 #3</p>

* Pirmtakas: O.Wurzburg „Checkmate“, 1901. [Ka6,Ve7,Rf7,Žc7(4)- Kc6,Bd4,pa4,d3(4)#2, 1.Že6!]

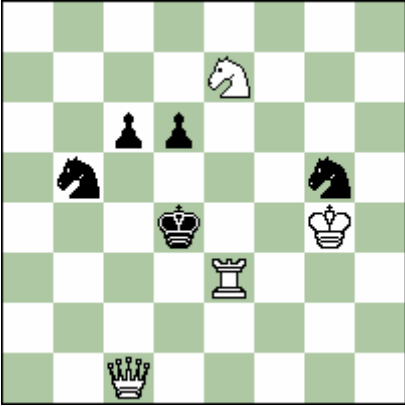
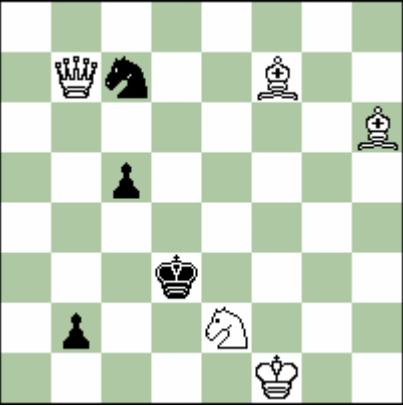
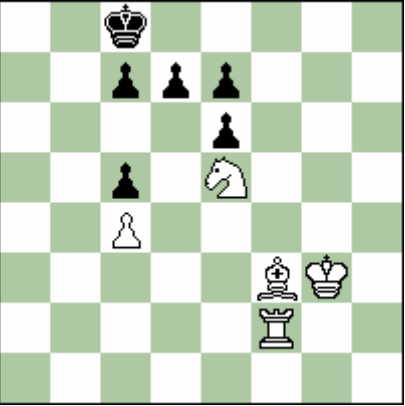
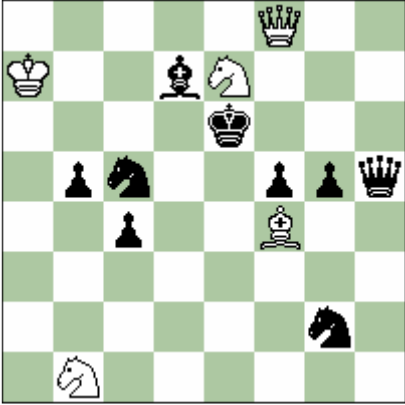
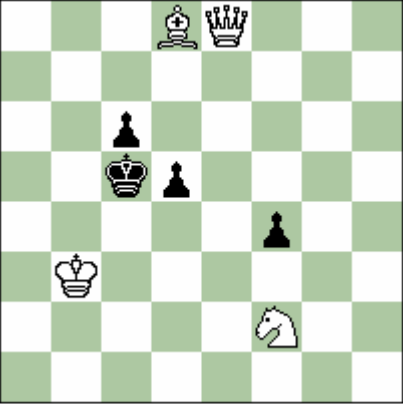
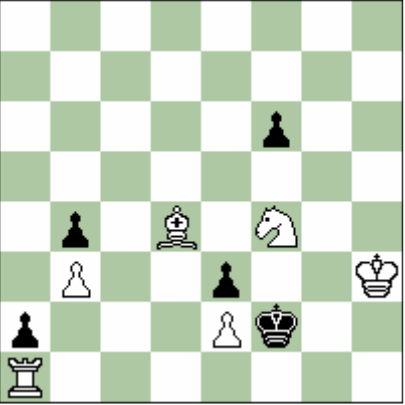
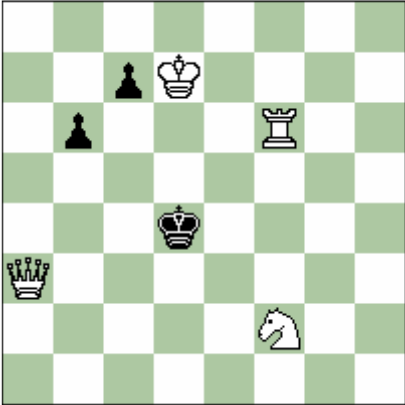
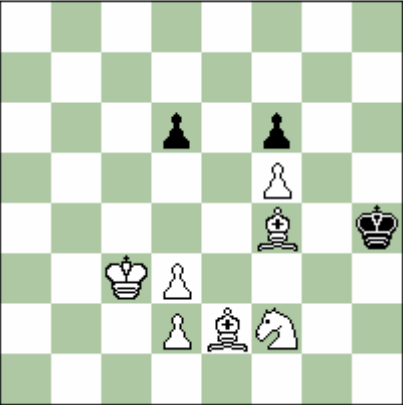
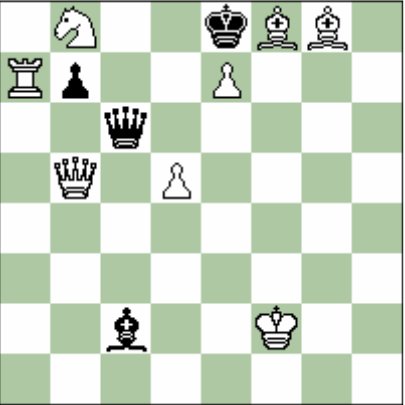
Faktiškai 1934 metais nutrūko Z. Kolodno kompozitorinė veikla. Neturime jokių žinių apie tolimesnę jo kaip kompozitoriaus veiklą. Gali būti, kad kažkokių žinių yra užsilikę to meto „Folksblat“ laikraštyje, kurio redaktoriumi iki 1940 metų buvo jo brolis A. Kolodnas. Čia surinkti taip pat ne visi uždaviniai, nes daugelio leidinių nėra išlikę visi numeriai ar puslapiai. Be to daug leidinių dar neprieinami tyrinėjimui ar iš viso dingę karų liepsnose. Kaip kažkada skelbė V. Mikėnas, Z. Kolodnas yra bandęs kurti ir etudus. Deja to rasti dabar man nepavyko.

1936 metais savo kompozitorinę veiklą pradeda Jakovas Movšovičius. Jis yra antras pagal rezultatyvumą prieškarinės Lietuvos kompozitorius. Palyginus per trumpą laiką jo kūryba pasiekia tarptautinį lygį.

<p>148. J. Movšovičius „Darbas“ 1936/12/6</p> <p>8+7 #2</p>	<p>149. E. Domskis (Kaunas) „Darbas“ 1937/5/46</p> <p>11+10 #3</p>	<p>150. E. Domskis „Darbas“ 1937/11/49</p> <p>7+4 #2</p>
<p>151. E. Domskis „Darbas“ 1937/14/50</p> <p>7+3 #2</p>	<p>152. E. Domskis „Darbas“ 1937/20/52</p> <p>6+4 #2</p>	<p>153. J. Movšovičius* „Darbas“ 1937/23/53</p> <p>5+1 #3</p>
<p>154. E. Domskis „Darbas“ 1937/26/54</p> <p>8+8 #3</p>	<p>155. J. Puskunigis „Darbas“ 1937/29/55</p> <p>3+3 #3</p>	<p>156. J. Movšovičius** „Darbas“ 1937/32/56</p> <p>4+3 #5.</p>

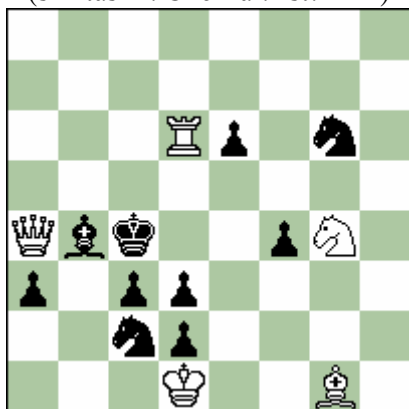
* Pirmtakas V.M.N. Portilla „777 Chess Miniatures“, 1908: Ka1,Vb3,Žd4,Žf6,ph6(5)-Kf4(1),#3, 1.Kb2!

** 1938m. skeltas žurnale „Šachmaty v SSSR“.

<p>157. J. Movšovičius „Darbas“ 1937/36/58</p> <p>4+5 #2</p>	<p>158. A. Jacevičius „Darbas“ 1937/36/59 (išt. MR)</p> <p>5+4 #2</p>	<p>159. J. Karalaitis (Kelmė) „Darbas“ 1937/45/61</p> <p>5+6 #3.</p>
<p>160. J. Movšovičius „Darbas“ 1937/48/62</p> <p>5+9 #3</p>	<p>161. A. Jacevičius* „Darbas“ 1937/50/62a</p> <p>4+4 #2</p>	<p>162. K. Grincevičius (Raseiniai) „Darbas“ 1937/50/63</p> <p>6+5 #3</p>
<p>163. E. Domskis „Darbas“ 1937/53/64</p> <p>4+3 #2</p>	<p>164. T. Kulvianskis (Jonava) „Darbas“ 1937/56/65</p> <p>7+3 #4</p>	<p>165. G. Tarucas „Darbas“ 1937/56/66</p> <p>8+4 #2.</p>

* Ši pozicija yra pirmtakas O. G. Žuko „Šachmatija“ 2012 (2320) uždaviniui. Deja, tuomet aš to nepastebėjau...

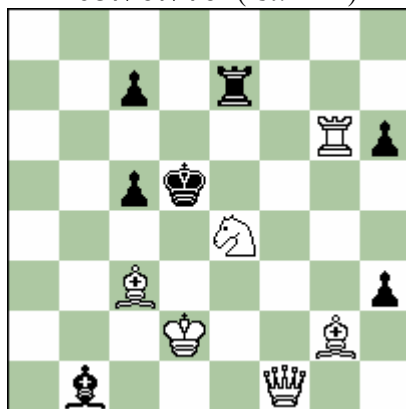
166. J. Movšovičius
„Darbas“ 1937/61/68
(skirtas K. Škėmai. Išt. MR)

5+10

#3

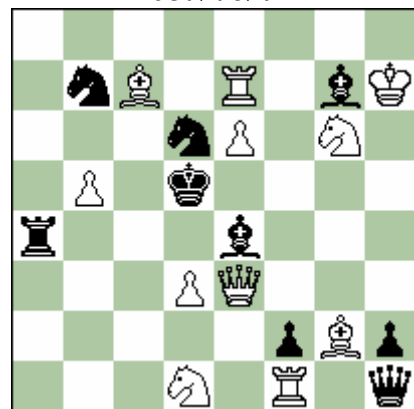
167. E. Domskis
„Darbas“
1937/67/70 (Išt. MR)

6+6

#2

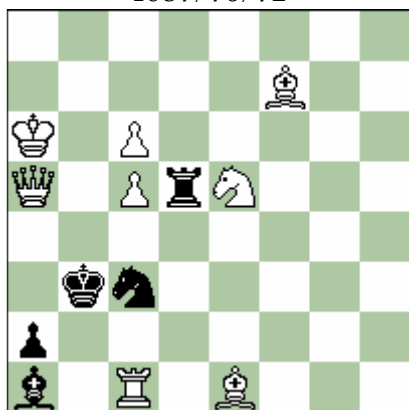
168. J. Movšovičius
„Darbas“
1937/70/71

11+9

#2

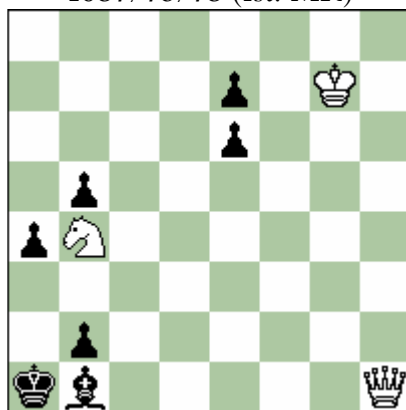
169. J. Movšovičius
„Darbas“
1937/70/72

8+5

#2

170. E. Domskis
„Darbas“
1937/75/73 (Išt. MR)

3+7

#3

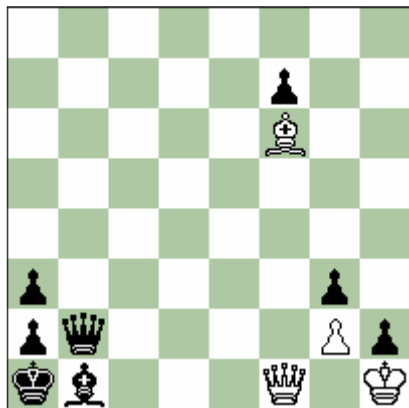
171. J. Movšovičius
„Darbas“
1937/84/74

8+11

#3

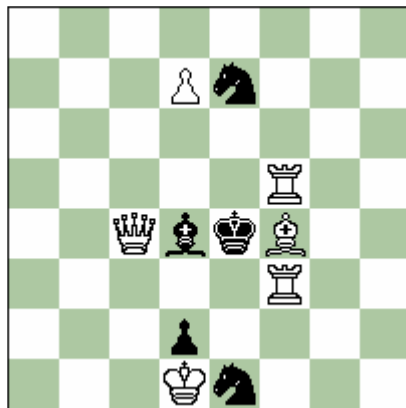
172. J. Movšovičius
„Darbas“
1937/90/75

4+8

#4

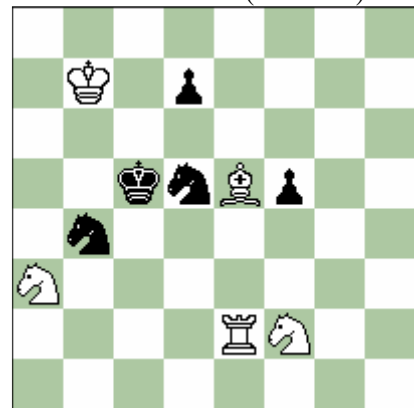
173. J. Movšovičius
„Darbas“
1937/99/77

6+5

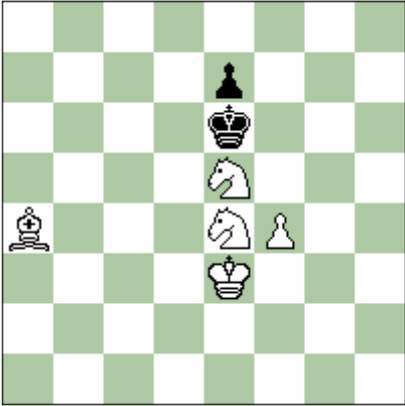
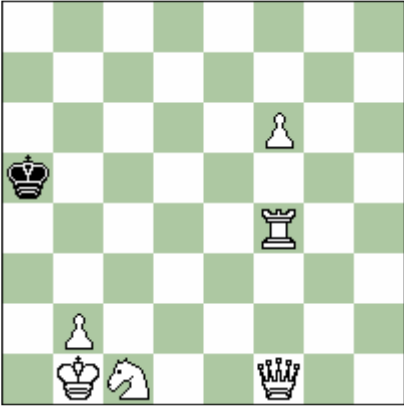
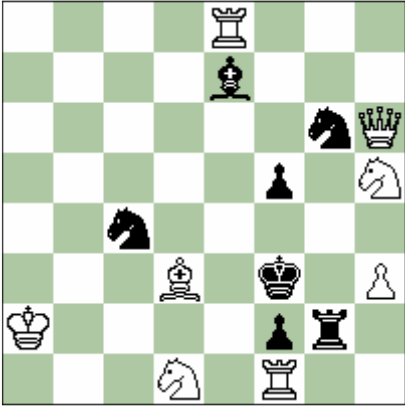
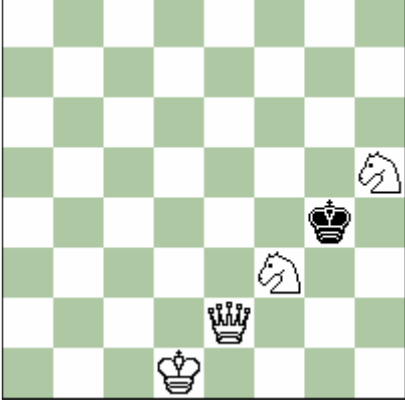
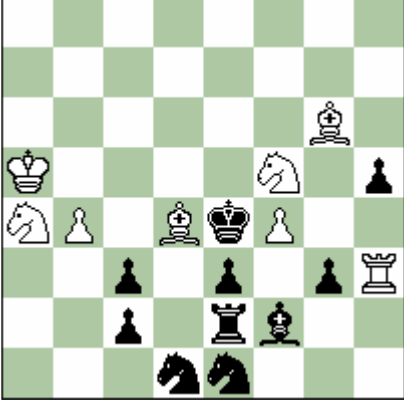
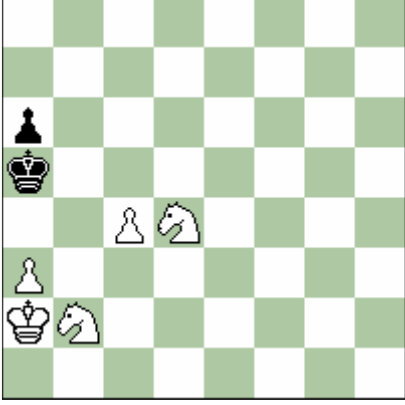
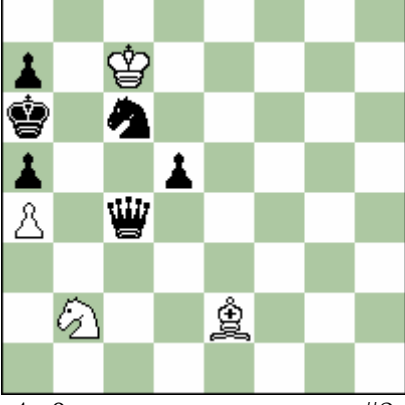
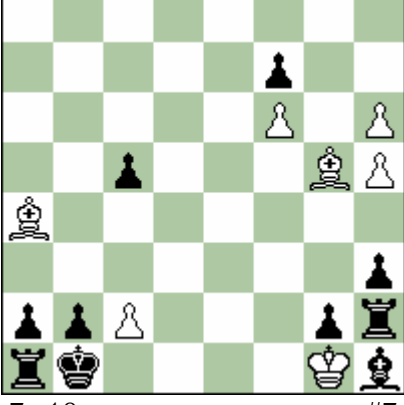
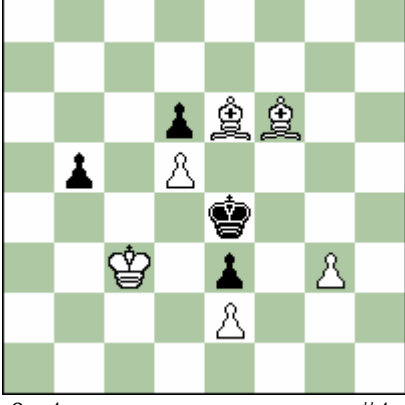
#2

174. E. Domskis
„Darbas“
1937/102/78 (Išt. MR)

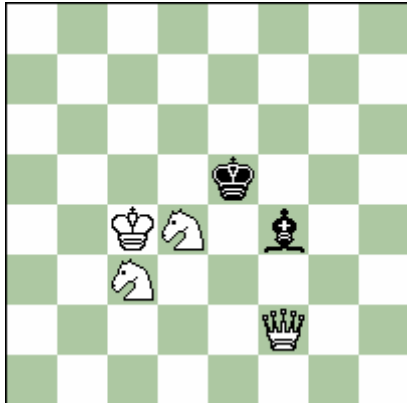
5+5

#2

<p>175. K. Grincevičius „Darbas“ 1937/111/80 (išt. MR)</p> <p>5+2 #2</p>	<p>176. K. Grincevičius „Darbas“ 1937/117/82</p> <p>6+1 #3</p>	<p>177. J. Movšovičius „Darbas“ 1937/120/83</p> <p>8+7 #2</p>
<p>178. K. Grincevičius* „Darbas“ 1937/123/84</p> <p>4+1 #3</p>	<p>179. J. Movšovičius „Darbas“ 1937/126/85</p> <p>8+10 #3</p>	<p>180. K. Grincevičius „Darbas“ 1937/129/86</p> <p>5+2 #3</p>
<p>181. K. Grincevičius „Darbas“ 1937/129/87</p> <p>4+6 #2</p>	<p>182. J. Movšovičius „Darbas“ 1937/135/89</p> <p>7+10 #7</p>	<p>183. E. Domskis „Darbas“ 1937/138/90</p> <p>6+4 #4.</p>

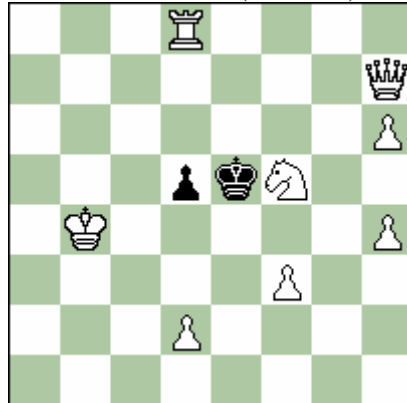
* Pilnas pirmtakas T.R.Dawson „The Chess Amateur“, 1924 (yacpdb 127711).

184. K. Grincevičius
„Darbas“
1937/141/91

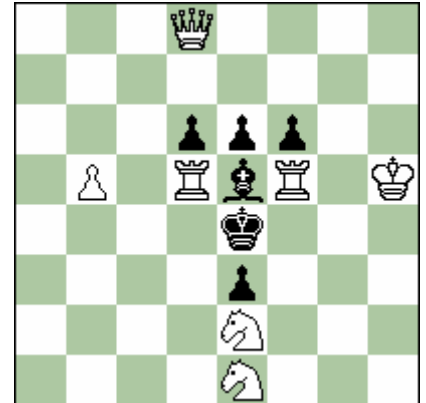
4+2 #3

185. E. Domskis
„Darbas“
1937/144/92(Išt. MR)

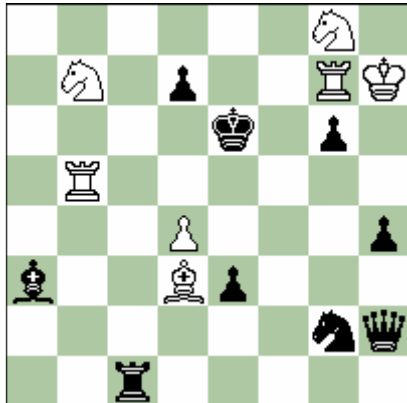
8+2 #2

186. E. Domskis
„Darbas“
1937/145/93

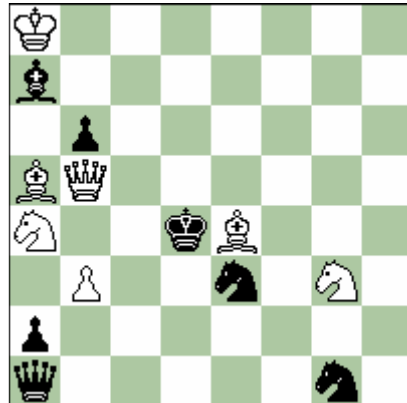
7+6 #2

187. J. Movšovičius
„Lietuvos aidas“
1937/181/2

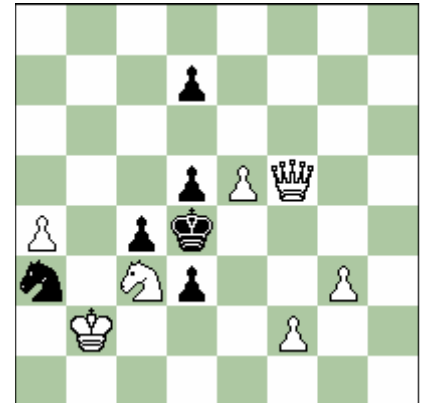
7+9 #2

188. J. Movšovičius
„Lietuvos aidas“
1937/192/3

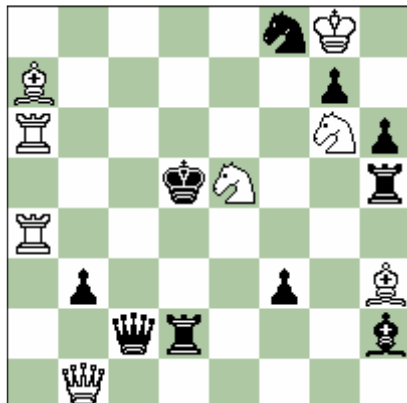
7+7 #2.

189. J. Movšovičius
„Lietuvos aidas“
1937/260/8

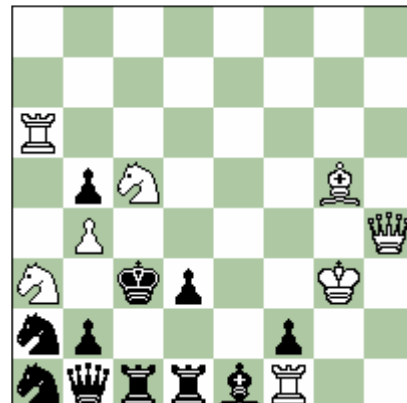
7+6 #3.

190. J. Movšovičius
„Lietuvos aidas“
1937/518/15

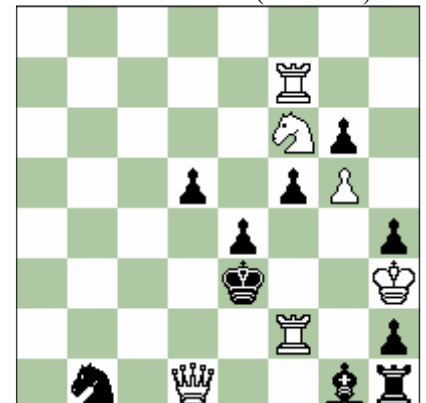
8+10 #2

191. J. Movšovičius
„Lietuvos aidas“
1937/564/18

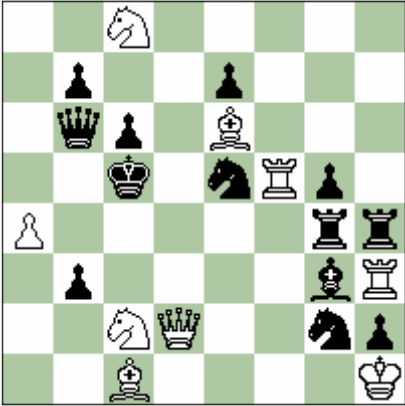
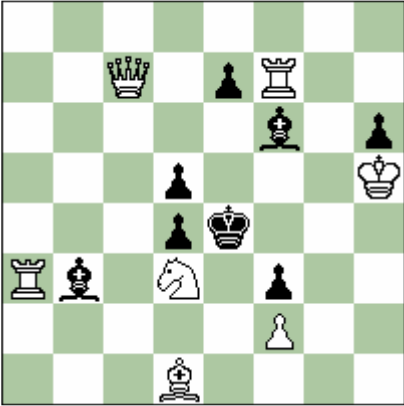
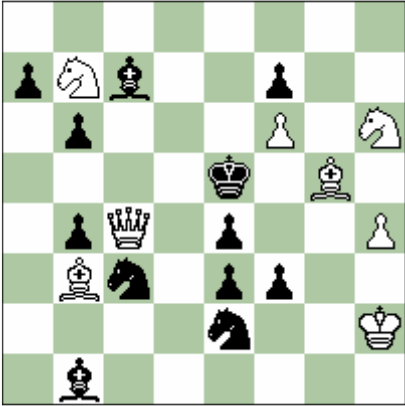
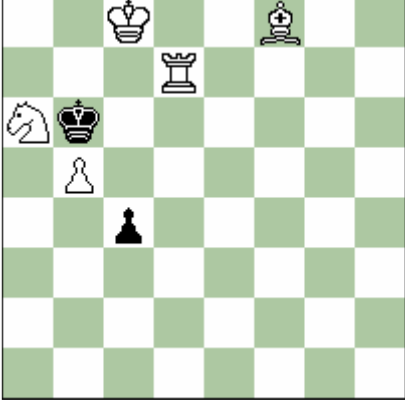
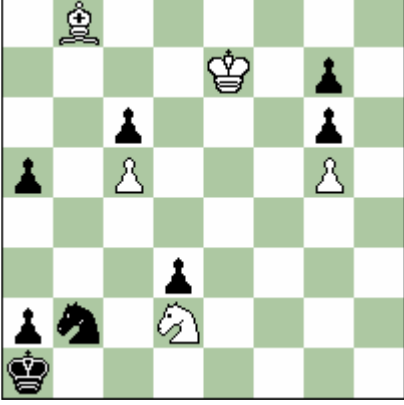
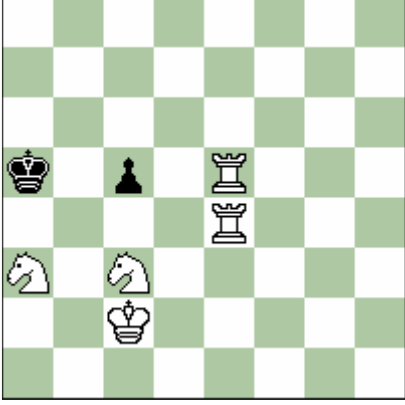
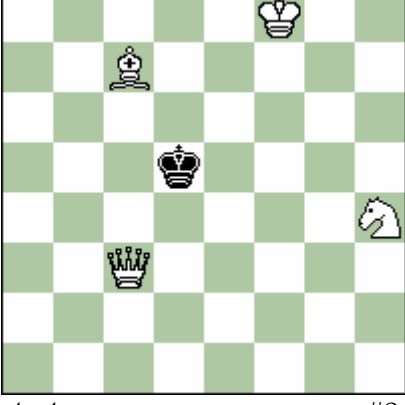
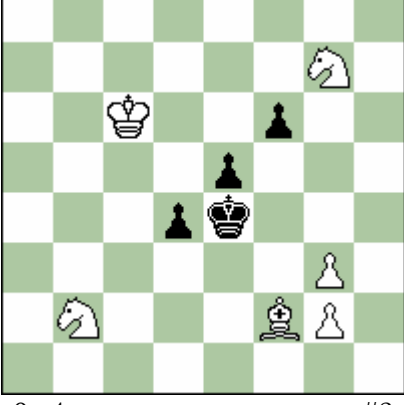
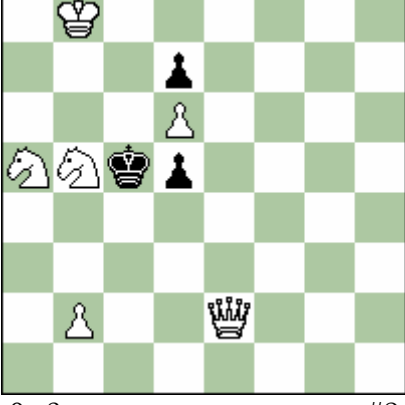

8+11 #2

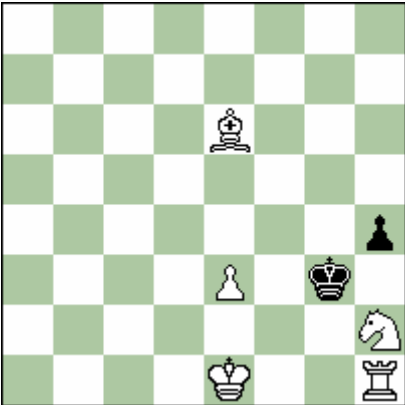
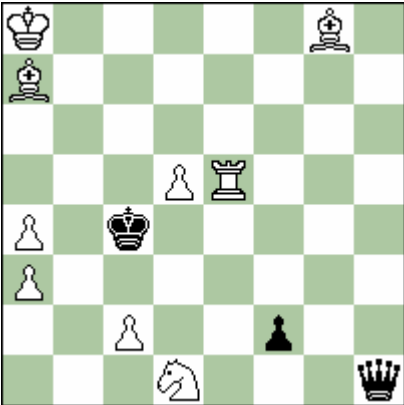
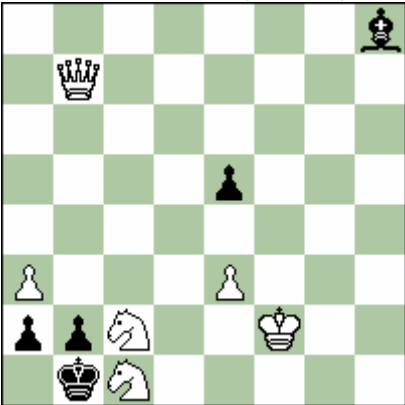
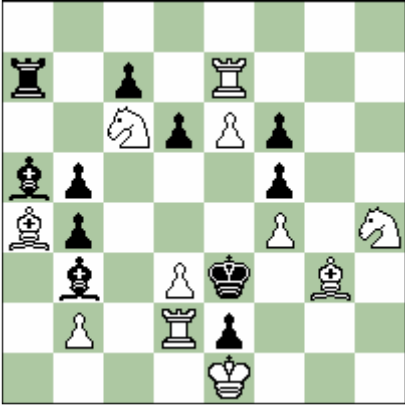
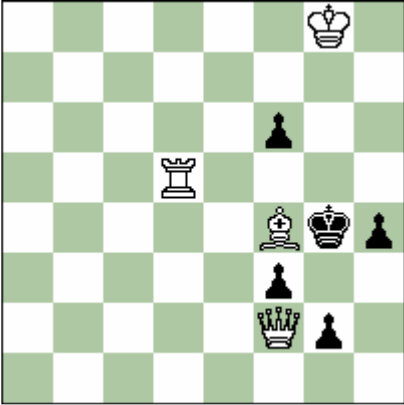
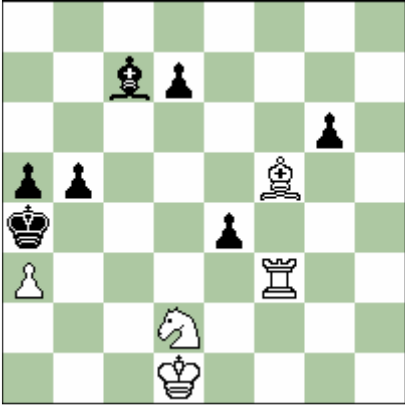
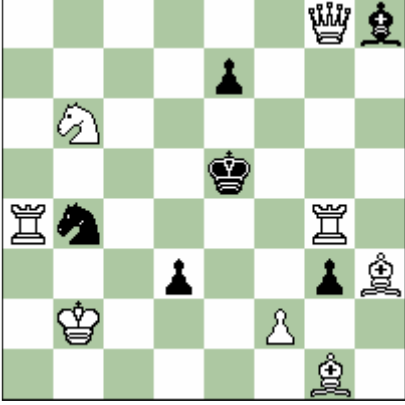
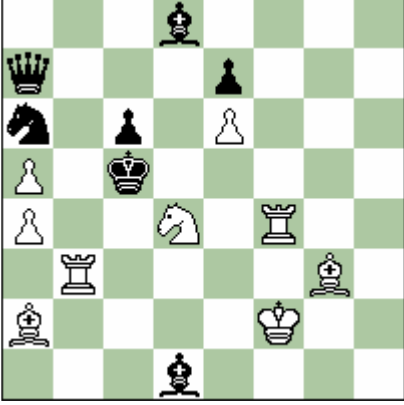
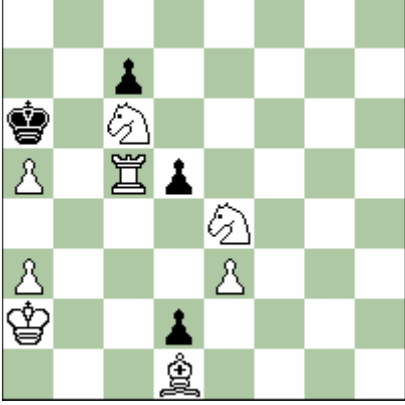
192. Ch. Cederas
„Wiener Schach-Zeitung“
1937/1/3352 (išt. MR)

6+10 #2

<p>193. J. Movšovičius „Lietuvos aidas“ 1938/33/23</p> <p>9+13 #2</p>	<p>194. Ch. Cederas „Lietuvos aidas“ 1938/100/28</p> <p>7+8 #2</p>	<p>195. J. Movšovičius „Darbas“ 1938/1/95</p> <p>8+12 #3</p>
<p>196. J. Movšovičius „Darbas“ 1938/2/96</p> <p>5+2 #3</p>	<p>197. J. Jurkšaitis (Kybartai) „Darbas“ 1938/5/100 (Išt. MR)</p> <p>5+8 #11</p>	<p>198. K. Grincevičius „Darbas“ 1938/8/103</p> <p>5+2 #3</p>
<p>199. E. Domskis* „Darbas“ 1938/9/104 (Išt. MR)</p> <p>4+1 #2</p>	<p>200. J. Movšovičius „Darbas“ 1938/11/105</p> <p>6+4 #3</p>	<p>201. K. Grincevičius „Darbas“ 1938/14/107</p> <p>6+3 #2</p>

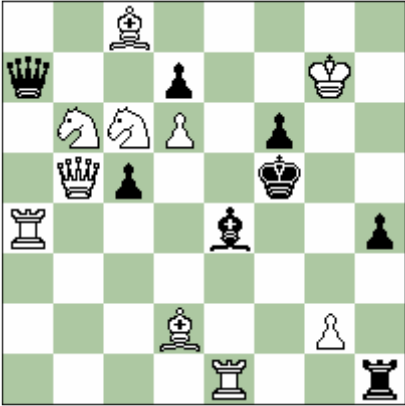
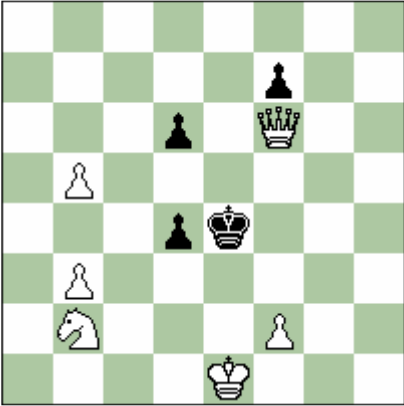
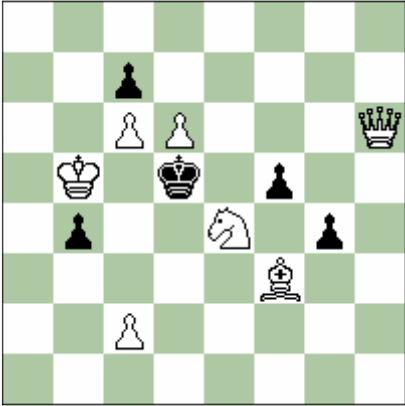
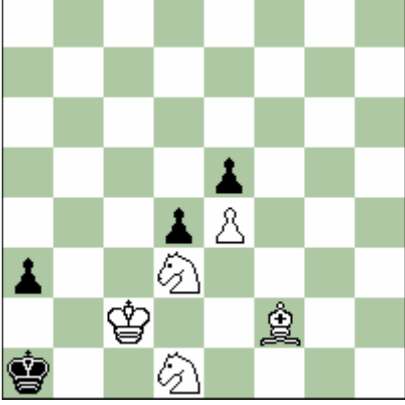
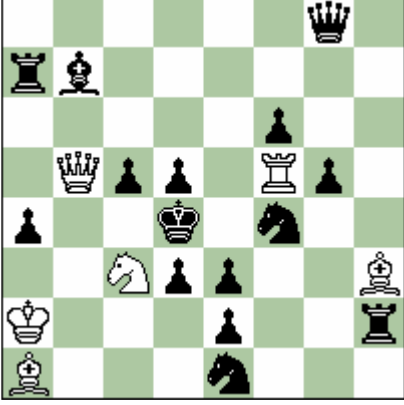
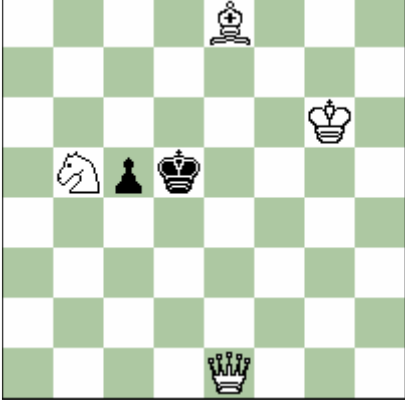
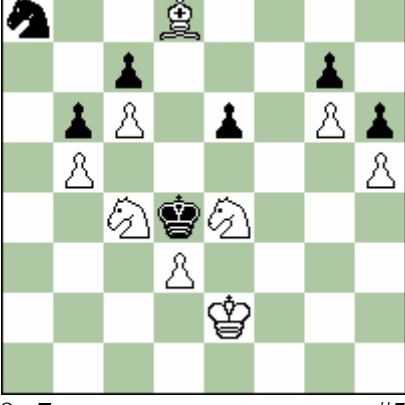
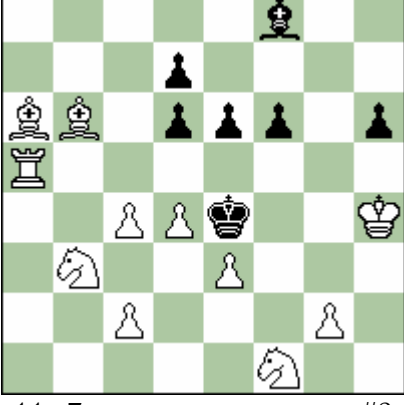
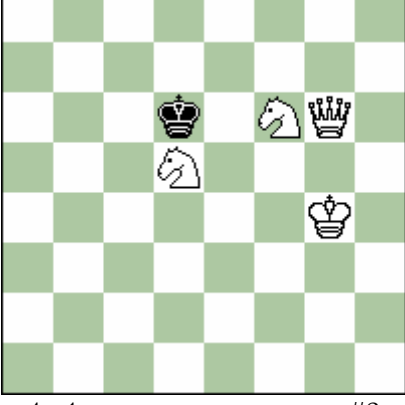
* Šią poziciją tiksliai pakartojo P.Wassong „diagrammes“ 1986 (yacpdb 146578).

<p>202. K. Grincevičius* „Darbas“ 1938/16/109</p> <p>5+2 #3</p>	<p>203. T. Miseras (Kaunas) „Darbas“ 1938/18/112</p> <p>9+3 #2</p>	<p>204. T. Miseras „Darbas“ 1938/20/113 (Išt.MR)</p> <p>5+4 #3</p>
<p>205. J. Movšovičius „Darbas“ 1938/21/114</p> <p>11+11 #3</p>	<p>206. G. Tarucas (Telšiai) „Darbas“ 1938/23/116</p> <p>4+5 #3</p>	<p>207. T. Miseras „Darbas“ 1938/24/117</p> <p>5+7 #2</p>
<p>208. E. Domskis „Darbas“ 1938/26/118</p> <p>8+6 #2</p>	<p>209. J. Movšovičius** „Šachmaty v SSSR“ 1938/6</p> <p>9+7 #3</p>	<p>210. K. Grincevičius „Darbas“ 1938/29/121</p> <p>8+4 #3</p>

* Šią poziciją su rikiu lauke f1 pakartojo G.G. Braun „Basler Nachrichten“ 1975 (yacpdb 141726).

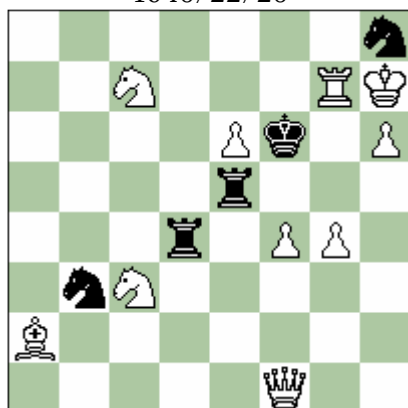
** Buvo spausdintas laikraštyje „Darbas“ 1938/28/120.

<p>211. J. Movšovičius „Darbas“ 1938/30/122</p> <p>10+8 #2</p>	<p>212. T. Miseras „Darbas“ 1938/36/129</p> <p>6+4 #2</p>	<p>213. K. Grincevičius „Darbas“ 1938/38/131</p> <p>7+5 #3</p>
<p>214. J. Movšovičius „Darbas“ 1938/43/135</p> <p>5+4 #3</p>	<p>215. J. Movšovičius „Šachmaty v SSSR“ 1939 3 prizas</p> <p>6+15 #3</p>	<p>216. V. Mikėnas* „Lietuvos aidas“ 1939/271/87</p> <p>4+2 #2</p>
<p>217. K. Grincevičius „Šachmatai“ 1939/4/4</p> <p>9+7 #5</p>	<p>218. J. Movšovičius „Savaitė“ 1940/22/18</p> <p>11+7 #3</p>	<p>219. J. Movšovičius „Šachmaty v SSSR“ 1937 („Savaitė“ 1940/22/19)</p> <p>4+1 #3</p>

* Pilnas pirmtakas Brown, John „The Illiustrated London News, 1863-10-24

220 . J. Movšovičius
„Savaitė“
1940/22/20

10+5

#2

Per 20 nepriklausomos Lietuvos metų savo sugebėjimus kompozicijoje bandė beveik 30 šachmatininkų. Jei ne istorijos kaprizai, Lietuva būtų garsi šachmatų kompozicijos valstybė. Deja...

Autorių rodyklė

1. S. Griliches - 2,4,5,25,38,42,103.
2. A. Kolodnas - 100.
3. Z. Kolodnas - 1,3,6,7,8,9,11,12,13,14,15,16,17,18,19,20,21,22,23,24,49,50,51,52,53,54, 55, 56, 58, 59,60,61,101,109,127,136,137,138,139,140,141,142(42).
4. D. Žilevičius - 10.
5. N. Volpianskis - 26,29,33,35,36,37,41,44,45,48,63,74,75,78,80,81,83,87,88,90,92,93,98,102, 110, 111, 112,122,126(29).
6. B. Zackheimas - 27,28,119,
7. N. Markauskas - 30,94,96,113,129,143.
8. A. Kilis - 31.
9. A. Ch. Zimanskis - 32,39,40,43,47,57,62,64,65,69,72,89,91(13).
10. V. Segalis - 34,95.
11. H. Šinkeris - 46,66,67,68,71,73,82,86,116,120,121(11).
12. M. Kabačnikas - 70,77,84,115,117,123,125.
13. C. Liubelskis - 76,97,99,118.
14. G. Tarucas - 79,114,134,135,165,206.
15. G. Skobas - 85.
16. K. Škėma - 104,105,106,107.
17. J. Puskunigis - 108,155.
18. L. Grodzinskis - 124.
19. V. Mikėnas - 128,130,131,132,145,216.
20. P. Bernotas - 133.
21. Ch. Cederas - 144,192,194.
22. J. Movšovičius - 146,147,148,153,156,157,160,166,168,169,171, 172,173,177,179, 182, 187, 188,189, 190,191,193,195,196,200,205,209,211,214,215,218,219,220(33).
23. E. Domskis - 149,150,151,152,154,163,167,170,174,183,185,186,199,208(14)
24. A. Jacevičius - 158, 161.
25. J. Karalaitis - 159.
26. K. Grincevičius - 162,175,176,178,180,181,184,198,201,202,210,213,217(13).
27. T. Kulvianskis - 164.
28. J. Jurkšaitis -197.
- 29 T. Miseras 203,204,207,212.